

Při hodnocení této vývojové etapy zjišťujeme, že měla své kladné, ale také záporné jevy. K těm kladným jistě patří svoboda cestování, život bez shachu z nelidských praktik tajné policie (StB), možnost studia v zahraničí, převedení naší armády na profesionální úroveň, rozšíření sortimentu zboží pro nejširší veřejnost, povyšení životní úrovně atd. - Naproti tomu se stal „strašákem“ jev, o němž jsme se dříve učili pouze v hodinách dějepisu a občanské výchovy: nezaměstnanost. Co je platná možnost volně cestovat po světě, když nemáme možnost si poctivou práci na cestování vydělat! Za ta dvě desetiletí se vytvořila dost početná skupina občanů, žijících v některých podmínkách na okraji společnosti: bezdomovci. Urážkou pro normální snaživé občany je fakt, že mnoho lidí žije v nezaslouženém blahobytu, aniž by se podíleli na růstu ekonomické či kulturní úrovně státu. Zatímco dříve mnoho našich občanů nekriticky obdivovalo Sovětský svaz, dnes mnoho lidí poklonkuje Západu. Všechna komolí anglická slova, dávají přednost anglickým textům písní a pohrdají tím, co je české (viz selice odpor k dechové hudbě).

KLADY:

- CESTOVÁNÍ
- ZÁNIK STB
- VYŠŠÍ
- ŽIVOTNÍ ÚROVEŇ

ZÁPORY:

- NEZAMĚŠTNANOST
- BEZDOMOVCI
- ZBOHATLÍCI

Několik současných statistických údajů (Liberecký kraj):

- Na začátku roku 2009 žilo ve všech čtyřech okresech Libereckého kraje (LIBEREC, JABLONEC NAD NISOU, SEMILY, ČESKÁ LÍPA) celkem 437.325 obyvatel.
- Průměrný věk obyvatel v Libereckém kraji dosahuje 40 let.
- V roce 2009 se v Libereckém kraji narodilo celkem 5220 dětí, z toho 33 % dětí svobodným matkám.
- Za tento rok bylo v našem kraji uzavřeno 2400 sňatků.
- V Libereckém kraji bylo zaměstnáno 8100 cizinců, z toho nejvíce Ukrajinců, Slováků a Poláků.
- Na 1 volné pracovní místo připadá 16 uchazečů.
- Míra nezaměstnanosti dosáhla 7,7 % v celé ČR, v Libereckém kraji 9,7 %.
- Na vývoz do zahraničí se produkce Libereckého kraje podílí pouze 3,6 %

DODATKY:

STATISTIKA-
LIBERECKÝ KRAJ

SOUČASNÝ ŽIVOTNÍ STYL:

Roznamka kronikáře (současný životní styl):

- na silnicích stále přibývá aut - větší mobility obyvatel (méně se využívá městská a státní doprava - autobusy, vlaky),
- návštěvnost kin je nízká, lidé mají různá média doma (DVD, televize, počítače (P.C. = personal computer), play station aj.),
- lidé kupují „nosiče“ se zpěvem a hudbou (profesionální), sami však méně pívají a hrají,
- roste počet soukromých středních a vysokých škol (vysoké poplatky, nižší úroveň),
- velký počet lidí je zaměstnán u státních agentur,
- každoročně vznikají možnosti, jak a kde prožít zahraniční dovolenou,
- všude se objevují anglické nápisy, avšak na německé nápisy je česká veřejnost přecitlivělá,
- roste se množství případů tzv. přeshraniční spolupráce (např. v Troj-
zemí: Česko - Německo - Polsko),
- existuje velké množství televizních programů (ČT1, ČT2, Prima, Nova, Bar-
randor, Joj, Public, Noe aj.), avšak značnou část vysílacího času zaujímá reklama, v mnoha pořadech se ukazuje násilí,
- na silnicích se objevil nový dopravní prostředek - motorová čtyřkolka pro do-
spělé (cena až 200.000 Kč),
- lákavá reklama svádí k tomu, že si lidé berou různé půjčky, raději se
a jejich majetek podléhá úřední exekuci,
- po celé zemi je hustá síť benzinových čerpadel různých značek, uvnitř je
prodejna map, novin a časopisů, občerstvení atd., jsou otevřené denně,
- přibývá mladých párů, kteří žijí spolu bez sňatku,
- již druhým rokem je zákonem povoleno tzv. registrované partnerství -
dvojice stejného pohlaví (tento způsob soužití má však mnoho odpůrců),
- množí se počet profesionálních sportovců (fotbal, hokej), kteří často působí v za-
hraničí,
- značně poklesl zájem o česku, přesto vychází velké množství knih,
- stále roste počet neúplných manželství (počet rozvodů přesáhl 50%),
- málo se podporuje výchova k vlastenectví.

Události v Chrastavě:

V sobotu 10. ledna se konal v pořadí již 36. ročník oblíbeného, tradičního turistického pochodu CHRASTAVSKÁ ŠLÁPOTA za účasti 720 osob. Start i rávěr této sportovní akce byl v objektu VÚDM (Dětský domov).

Na budovu České spořitelny v Turpišově ulici (vedle kina) byla umístěna provizorní pamětní deska na počest Rudolfa Fuky, který byl roku 1952 odsouzen k trestu smrti za to, že jako voják základní služby na západní hranici přešel na území Německa a stal se po vyškolení americkou rozvědkou tzv. agentem-chodcem a měl plnit úkoly, zaměřené proti Československé republice. Chrastavská veřejnost se rozdělila na dvě protikladné části v názoru na to, zda lze R. Fuku považovat za hrdince či za zrádce. Protože byl návrh na pořízení důstojné pamětní desky na zasedání městského zastupitelstva zamítnut, rozhodla se skupina občanů v čele s p. Jindřichem Šnýdlem uctít památku R. F. alespoň provizorní deskou na domě, kde rodina Fukových v 50. letech bydlela. (Budova je postavena v secesním stylu, na stěně je letopočet 1904 - němečtí obyvatelé nazývali tento dům Kafka-Villa, protože jej dal postavit právník Kafka.) Deska tam byla umístěna 13. prosince 2008.

Byl sestaven rozpočet města na rok 2009. Předpokládá se, že příjmy dosáhnou výše 82,211.000 Kč a výdaje se odhadují na sumu asi 83,186.000 Kč. Rozpočet je tedy velku vyrovnaný.

Také v roce 2009 se konal pouze jeden ples a to 27. února v sále nové školní jídelny. Byl to v pořadí již 4. městský ples

V 1. poschodí budovy městského kina sídlí pobočka českobratrské církve, kterou řídí ThMgr. Šimon Dvořák. Vykazuje bohatou rájmovou činnost. Mnoho času se věnuje práci s dětmi a mladými maminkami, pořádají se výlety, jazykové kurzy a reměsísně besedy. V roce 2010 by se měla tato církev přestěhovat do větších prostor v budově bývalých městských jesli v Bezručově ulici. Tzv. Centrum dobrého času rve na své akce také chrastavskou veřejnost. Mnozí občané činnost Jednoty bratrské hodnotí velmi kladně.

36. ROČNÍK
»CHRASTAVSKÉ
ŠLÁPOTY«

PAMĚTNÍ DESKA
RUDOLFA FUKY

1/VIII

ROZPOČET
MĚSTA
NA ROK 2009

4. MĚSTSKÝ PLES

ČINNOST
JEDNOTY
BRATRSKÉ

RESTAURACE
A HOTEL NA KOŇ-
SKÉ FARMĚ
VYSOKÁ

BESEDY OBČANŮ
SE STAROSTOU

KLADNÉ VÝSLEDKY
SPOLUPRÁCE
S PARTNERSKÝM
POLSKÝM MĚSTEM
LWÓWKEM ŚLĄSKIM

NAVÁZÁNÍ STYKŮ
S POLSKÝM
VLASTIVĚDNÝM
SPOLKEM

VZHLED MĚSTA SE
MĚNÍ K LEPŠÍMU

V osadě Vysoká pokračují další úpravy rozsáhlého objektu tzv. koňské farmy. Před lety zahájil stavbu p. Karel Havlíček, který však v průběhu budování tohoto objektu zemřel. Rozestavěný objekt převzala banka, byl zatížen dluhem ve výši 160 milionů Kč. Část koní vřadné rasy achal-tele (pochází ze Střední Asie) musela být prodána. Zdálo se, že koňská farma nebude nikdy dokončena a dána do provozu. V roce 2000 koupila objekt p. Vendula Svobodová-Jarošová, která předtím studovala v USA. Stavba koňské farmy dále pokračovala a v roce 2009 byl uvnitř objektu přizřen hotel s restaurací, takže v současné době se stal nejvyšší kvalitou pohostinským zařízením ve městě. V nově přizřeném hotelu se pořádají taneční zábavy a konal se zde také tzv. country bál.

Také v tomto roce pokračovaly besedy se starostou, které se konají každý měsíc na různá aktuální témata. Byla to např. beseda se seniory (důchodci), o zimní údržbě ulic, o dani z nemovitostí, o opravách kulturních zařízení (muzeum, Fuhrichův dům, společenský klub - středisko volnočasových aktivit), osada Vítkov, osada Andělská Hora (místní problémy), beseda s ředitelem banky atd. Celkem jich bylo již 75.

Na základě přeshraniční spolupráce s polským městem LWÓWEK ŚLĄSKI požádalo město o dotace z tzv. evropských fondů (Brusel). Dotace byla přidělena, a to na úpravy v budově městského muzea a na opravu Fuhrichova domu, která již byla velmi potřebná.

Nadále pokračují partnerské kontakty s bavorským městem EICHSTÄTT, které byly navázány před deseti lety.

V lednu 2009 přijelo do chrastavského infocentra několik Poláků z města Bogatynia (něm. Reichenau). Byli to členové BZB.*

K lepšímu vzhledu města přispělo vyčištění koryta říčky Jeřice, které provedli pracovníci Povodí Labe. Bylo také vysekáno křovi na březích Vítkovského potoka. Po silné vichřici v polovině srpna musely být vykáceny

* Bractwo Ziemi Bogatyniskiej

vzrostlé stromy v městském parku, které polámal silný vítr.
 Během roku došlo k několika dopravním úpravám. Poblíž „dálničního“ mostu vznikl v nádražní ulici kruhový objezd a byla rozšířena pro provoz vozidel pobřežní ulice. Most u autobusového nádraží byl pro dopravu zcela uzavřen. Po dobu dvou prázdninových měsíců byly provedeny úpravy ve Vitkovské ulici. Běžná doprava byla vedena přes městský park. Jezdila tedy nejen osobní auta, ale také část nákladní dopravy. Po celou tuto dobu byla odkloněna autobusová doprava, což lidem způsobilo nemalé potíže. Po skončení tohoto přechodného dopravního opatření byla cesta přes městský park opatřena novým asfaltovým potahem, který byl položen během jediného dne.

* (pokračování ze str. 154)

Od ledna až do konce roku se rozvíjela spolupráce spolku SPOLEČNOST PŘÁTEL HISTORIE MĚSTA CHRASTAVY s polským vlastivědným spolkem podobného zaměření - BRACTWO ZIEMI BOGATYŃSKIEJ. Členové BZB jsou sami muži, v čele je pan Zygmunt Szklarek. Skupina členů SPHMCH byla během roku v Bogatyni dvakrát, polští přátelé navštívili Chrastavu rovněž dvakrát (kromě té první seznamovací schůzky v lednu). Navštívili jsme tepelnou elektrárnu v Turowě, která v minulosti kovářem s dusičnatými rplodinami ničila lesní porosty v nedalekých Jizerských horách. Před několika lety byla tato elektrárna vybavena účinnými filtry a celkově modernizována.

Koncem října byl v Bogatyni (něm. Reichenau) slavnostně pojmenován městský park po německém továrníkovi Carlu Augustu Preibischovi, který vykonal mnoho pro zlepšení sociálního postavení dělníků ve svých továrnách. Měl styky také s Chrastavou.

Při návštěvě Chrastavy navštívili členové BZB městské muzeum, kostel sv. Vavřince, hasičské muzeum a nedalekou vesnici Kryštofovo Údolí. Byli také na exkurzi v andělohorské továrně ROTEC (majitel St. Wolf), prohlédli si muzeum betlémů a dřevěný kostel sv. Kryštofa, rovněž keramickou dílnu pana Ladý.

DOPRAVNÍ
ZMĚNY
V CENTRU
MĚSTA

1/V

1/VII

2/IX

SPOLUPRÁCE
SPHMCH
S POLSKÝM
SPOLKEM
V BOGATYNI

KDO BYL
C.A. PREIBISCH?

2/X

PROSINCOVÁ
NAVŠTĚVA
BZB

20 LET ČINNOSTI SPHMCH

SPHMCH v únoru oslavila již 19 let své existence. Uvědomuje širokou chra-
stavskou veřejnost s historií města a okolí, a to především prostřed-
nictvím tzv. BULLETINU, který je přílohou měsíčníku »CHRASTAVSKÉ LISTY«.
Zveřejňuje tam také výsledky své badatelské činnosti. Spolupracuje
s okresním archivem v Liberci. Každým rokem pořádá několik akcí
pro své členy, v srpnu pak oblíbený autobusový zájezd. Letos to byla
prasa Hrádek u Nechanic, Rychnov nad Kněžnou, Vamberk a Doudleby.
Po dobu úprav Führichova rodného domu se schůzky SPHMCH konají
v prostorách bývalých městských jeslů. Problémem je malý počet
členů. Přes opakované úsilí se nedaří získat členy z řad mla-
dých lidí.

VIDEOGLÓBUS POKRAČUJE

Také v roce 2009 pokračoval tradiční cyklus tematických besed
s názvem VIDEOGLÓBUS. Velmi oblíbené byly např. besedy manželů Bau-
dyšových na téma INDIE, BOLÍVIE a PERU.

MĚSTSKÝ PLES

27. února se konal v sále nové školní jídelny městský ples. Byl
hojně navštěven jako obvykle.

ODHALENÍ PAMĚTNÍ DESKY B. HONSOVI

14. března se v Revoluční ulici konala slavnost, při níž byla na
stěnu bývalé české menšinové školy upravena pamětní deska na
počest řídícího učitele Bohumila Honsy (1890-1969). Projev měl
dr. František Vydra, pracovník městského muzea.

1/I, 1/III

VELIKONOČNÍ ZÁJEZD DO HORNÍ LUŽICE

12. dubna, o Velikonoční neděli, uspořádala SPHMCH opět po něko-
lika letech úspěšný autobusový zájezd do Horní Lužice. Po prohlídce
historického centra Budysína (Bautzen) navštívili účastníci zájezdu
několik lužickosrbských vesnic (Chróšcicy, Pančicy-Kukow, Rožant, Ral-
bicy), kde se v ten den vydávají na cestu od farnosti k farnosti proce-
si tzv. velikonočních jezdců (s. jutróni jěcharjo). Jezdci za jízdy
zpívají nábožné písně o smrti a vzkříšení Krista. (Společnost SPHMCH se
opírá o historickou skutečnost, že město Chrastava bylo před tisíci
lety založeno předky dnešních Lužických Srbů - slovanským kmenem
Milčanů.)

1/II

Za finanční pomoci městského úřadu koupila SPHMCH za 25.000 Kč originál listiny s podpisem a pečeti císaře Josefa II. Touto listinou se povoluje v Chrastavě další výroční trh v době adventu. Pergamen pochází z roku 1783.

Neshody s romskými občany pokračují. Stovky obyvatel romského původu se vystěhovaly do Kanady (před několika lety do Anglie - mezi nimi byla také chrastavská rodina Jugarových), avšak kvůli jejich chování zamítla kanadská vláda vydávat občanům ČR vstupní víza do země.

V bývalém společenském domě KOVÁK (dříve nazývaném také BUDIMEX podle polské stavební firmy, která jej v 80. letech postavila), později sloužil jako učňovský internát SOS (= středního odborného učiliště ELITEX) žilo ve špatných hygienických podmínkách téměř sto Romů, bez práce, kteří žili pouze ze sociálních dávek. Necelých sto metrů od tohoto „domu hrůzy“ byl přístěn obchodní dům PLUS, letos přejmenovaný na MINI-MARKET. Většina obyvatel příchodu tohoto obchodu přivítala, protože výběr zboží je zde velmi široký. Romští obyvatelé bohužel zneužívali MINI-MARKETU ke krádeži zboží, a když byli přistiženi, vyhrožovali poctivým občanům.

DODATEK:

- Ve věku 50 let zemřel v USA zpěvák Michael JACKSON (přeměna předávkování drogami).
- Od 1. ledna 2009 byla na sousedním Slovensku zavedena nová měna - EURO. V České republice doporučují finanční odborníci s přijetím eura zatím nespěchat.
- Byla založena nová politická strana TOP 09. V čele stojí kníže Karel Schwarzenberg, Jiří Kalousek aj.
- 4. a 5. dubna 2009 navštívil se svou manželkou naše hlavní město Praha nový americký prezident Barack Obama.

Aby nemohli být za své protispolečenské chování potrestáni, posílali do obchodu své nezletilé děti, které za své činy nejsou - vzhledem k věku - právně zodpovědné. Takové jednání jen prohloubilo nepřátelské vztahy mezi normálními Čechy a romskými obyvateli.

ZAKOUPENA
VZÁCNÁ LISTINA

NESHODY MEZI
NAŠIMI OBČANY
A ROMSKÝMI
OBYVATELI

KOVÁK -
„DŮM HRŮZY“

3/VIII 2/X
2/XI

KRADEŽE ZBOŽÍ
V MINI-MARKETU

3/VIII

+ M. Jackson

Euro na Slovensku

TOP 09

B. OBAMA v Praze

ZHORŠENÍ
VZTAHŮ

3/VIII

SPORT:
ODDÍL ZÁPASU
NELSON

1/I 1/VI
1/X 1/XI

ORIENTAČNÍ
BĚH
(SAXBO)

CHRASTAVSKÉ
SLAVNOSTI 2009
(5.-7.ČERVNA)

- PÁTEK -
5.6.

- SOBOTA -
6.6.

- NEDĚLE -
7.6.

1/VI

ZÁSLUŽNÁ
ČINNOST
PHDr. DUŠANA
KOTLÁRA

Také letos měli chrastavští zápasníci z oddílu NELSON úspěšnou sezónu, a to jak doma, tak i v zahraničí. Vedoucím oddílu je stále p. Rostislav Šlahoň. Problémem jsou vysoké poplatky za účast na zahraničních přeborech, takže nemohou být obsazovány.

Oddíl orientačního běhu se stal také letos spolupřátelstvem tradičního mezinárodního závodu SAXBO. Na německé straně probíhala trasa v okolí Jonsdorfu, na české straně poblíž Zdislavy. Velmi úspěšným běžcem je Laavel Hudec, a i Jana Valešová.

Letošní ročník CHRASTAVSKÝCH SLAVNOSTÍ se konal ve dnech 5.-7. června. V pátek probíhaly soutěže pro děti ve sportovní hale na Štěbřenicích byl uspořádán turnaj ve stolním tenise pod záštitou starosty města, v galerii městského muzea byla instalována výstava obrazů malířů-amatérů z partnerského polského města LWÓWEK ŚLĄSKI. V kostele sv. Vavřince vystoupil liberecký pěvecký sbor „Ještěd“, na hlavním pódiu na náměstí účinkovalo několik kapel (hard rock).

Nejbohatší byl sobotní program. Byl věnován sportovním soutěžím (zápas, orientační běh, nohejbal), ukázkám ze své záslužné činnosti předvedli záchrannáři, nechyběla štělecká soutěž, vystoupení polské kapely „Za krata“ z města Lwówek Śląski, několikrát během dne měly děti možnost zhlédnout v městském kině pohádku (jak si Kluka Marjánku zasloužil, Nešťastný šafářův dvoreček aj.). Program zpestřila módní přehlídka, ukázkou šermu a opět vystoupení několika kapel.

Celodenní bohatý program byl zakončen půlnočním ohňostrojem.

Na jevišti městského kina se v sobotu večer konala oblíbená převodhra „Mam'zelle Nitouche“ v podání pražských umělců. V neděli pak upoutal v zaplněném kinosále Molièrův „Zdravý nemocný“. Tuto známou hru nastudoval ochotnický divadelní soubor „VOJAN“ z Brádku nad Nisou.

Grviz program předvedly také chrastavské dětské soubory, opět tu zazněla oblíbená cimbálová kapela Dušana Kotlára. (PhDr. Dušan Kotlár je romského původu, absolvoval konzervatoř v Teplicích a pracuje jako vychovatel ve VÚDM, kde chovanci tohoto ústavu jsou z více než dvou třetin Romové. Založil úspěšný

vokálně-instrumentální chlapecký soubor, neboť vhodně využívá vrozené hudebnosti a lásky ke zpěvu u romských dětí.

Budova bývalé textilní továrny firmy Jäger stojí v centru města a je již mnoho let prázdná a zcela nevyužitá. Kdysi tam býval krajský sklad nábytku, později byla v přízemních prostorech zřízena diskontní prodejna potravin (SEPP). Již několik let se uvažuje o možnosti využít této mohutné budovy jako zvl. industriálního muzea, kde by jako exponáty byly vystaveny nápadité technické prvky z továren, které již nestojí, jako důkaz lidského umu a vynalézavosti. Právě Liberecko bývalo kdysi neprůmyslovější částí republiky byla by jistě škoda nepřipomínat si, jak se průmysl - především textilní - postupně vyvíjel. Takové muzeum by jistě bylo finančně velmi náročné, avšak existuje reálná naděje, že by mohly být získány finanční dotace z fondů Evropské unie.

Existuje rovněž širší pojetí tohoto záměru. Muzeum by mohlo mít tři úseky: a) těžba rud (kvála v našem okolí více než 400 let), b) vodní díla (turbíny k pohonu strojů v továrnách), c) textilní výroba (přádelny, skalcovny, barvárny).

30. července navštívil Chrástavu nový hejtmán Libereckého kraje STANISLAV EICHLER. Pochází z Českého Dubu a nastoupil do této vrcholné funkce po předchozím hejtmánovi Lešru Škokanovi.

31. srpna byl přítomen na zasedání městského zastupitelstva senátor Ing. Karel Kapoun (z Doks u České Lipy).

Městský úřad v Chrastavě přijal 1. září 2009 vyhlášku o omezení počtu heren v našem městě. Protože výtěžek z heren znamená celostátně velký finanční přínos pro státní pokladnu, je tu snaha úřadů omezení provozu v hernách jen „naoko“. Praxe však ukazuje, že gamblerství přivádí stále více rodin do těžké finanční situace. Herny se nesmějí nacházet blízko škol a jiných dětských zařízení.

V polovině září měli zájemci z řad veřejnosti možnost navštívit objekt bývalého motorestu „Zámeček“ na Běloustecké ulici. Ing. J. Imlauf se - známil asi 35 občanů s postupem stavebních prací při budování termálních lázní (exkurze)

INDUSTRIÁLNÍ MUZEUM:
ANO ČI NE?

EXPOZICE:

- DOLOVÁNÍ RUD
- VODNÍ DÍLA
- TEXTILNÍ TOVÁRNY

NOVÝ HEJTMAN LIBERECKÉHO KRAJE V CHRÁSTAVĚ

SENÁTOR 1/VIII
ING. K. KAPOUN

VYHLÁŠKA O OMEZENÍ HEREN (GAMBLERSTVÍ)

1/IX
2/IX - 2/X
BUDOVÁNÍ TERMÁLNÍCH LÁZNÍ
(exkurze)

1/IV

1/VIII

7 ČINNOSTI SOKOLA

lázní. Účastníci této exkurze byli velmi překvapeni tím, jak daleko již stavba pokročila, protože ze silnice I/13 není na stavenišť vidět. Od července 2010 by měla být zpřístupněna a dána do provozu 1. etapa stavby. Počítá se s tím, že by tyto termální lázně po dokončení přilákaly nejen naše občany, ale také pájemce ze sousedního Německa a Polska. Úpravy si vyžádají náklady ve výši 200 mil. Kč.

V červnu 2009 se konal opět sokolský slet. V Chrastavě byl Sokol založen českou menšinou v roce 1927. Nadšeným a obětavým cvičitelem byl v období 1. republiky říd. uč. Bohumil Hlonsa. V pohraničních oblastech - a obzvláště na henleinovském Liberecku - bylo členství v Sokole projevem českého vlastenectví. - V poválečném období byl propagátorem sokolských myšlenek bratr Josef Máchal. Organizace Sokol byla však po únoru 1948 v Československu kakázána (podobně jako skauting) a byla obnovena teprve po politickém převratu v roce 1989. Liberecká sokolská kupa (ještědská) má v současné době 22 jednot asi s 1000 členy.

V letních měsících bylo upraveno prostranství autobusového nádraží, jsou tam nové obrubníky a moderní přístřešky pro cestující, které je chrání před deštěm.

Koncem července se - jako každoročně - konala trv. anenská pouť v nedalekém Kryštofově údolí a zachovala si i letos svůj osobitý ráz. Navštívilo ji mnoho chrastavských občanů.

Dvakrát týdně (středa-pátek) vozí autobus bezplatně pájemce z Chrastavy do libereckého obchodního centra HYPERNOVA.

Poprvé se slavil v našem městě trv. Den otců, a to 20. června na hřišti u základní školy za kostelem. Zda se tato oslava stane v Chrastavě tradicí, to ukáže teprve budoucnost. (Mezinárodní den žen paníkl a byla obnovena dřívější tradice Dne matek 2. neděli v květnu.)

Již několik let je v provozu trv. psí meziázyl (útulek), a to za městem při silnici do Václavic. Pečují o něj MVDv. Karin Jurešnicková.

Každý 3. čtvrtek v měsíci se koná na náměstí 1. máje trh s různým sortimentem spotřebního zboží (oděvy, koření, sladkosti atd.).

ÚPRAVA AUTOBUSOVÉHO NÁDRAŽÍ

2/IV 1/V

ANENSKÁ POUŤ V KRYŠT. ÚDOLÍ

ZDARMA NA NÁKUP DO LIBERCE

OSLAVY DNE OTCŮ

PSÍ MEZIAZYL (ÚTULEK)

MĚSÍČNÍ TRHY NA NÁMĚSTÍ

V září 2009 se vypravili dva chrastavští občané autem do Francie, aby se pokusili zdolat nejvyšší vrchol Evropy. Dojeli autem do známého horského střediska Chamonix a po dvoudenní aklimatizační přípravě se vydali na vrchol Mont Blancu. 7. září stanuli na nejvyšším bodu evropského kontinentu. Byl to Ivan Vydra (43 let) a jeho syn Tomáš (17 let). Výstup se zdařil.

(Pokud je nám známo, v minulosti nikdo z chrastavských občanů horu Mont Blanc nedolal.)

Stejně jako v minulých letech byl i letos přidělen spolkům a jiným zájmovým složkám peněžitý příspěvek (tzv. grant) na podporu jejich činnosti v celkové výši 200.000 korun. Vyúčtování má být provedeno do konce listopadu.

V Liberecké ulici vedle budovy TSMCH (=Technické služby města Chrastavy) byl přizpen sběrný dvůr pro velkoobjemový odpad (ledničky, části nábytku atd.) Město věnuje ročně 5,37 mil. Kč na likvidaci odpadů z domácností, včetně tzv. nebezpečného odpadu (baterie, barvy a jiné chemikálie).

Také chrastavští občané se přičastňují různým humanitárním sbírkám pro obyvatele méně vyvinutých zemí. Sbírají se léčkoviny, nádoby, přikrývky aj. Koněkd prolátní, ale potřebná byla sbírka s názvem "BRÝLE PRO AFRIKU".

Na bývalé svazarmovské střelnici poblíž hřbitova se 19. dubna konal již 4. ročník celostátní střelecké soutěže. Zúčastnilo se 86 střelců z celé České republiky a soutěžili v sedmi různých disciplínách. Střelecký oddíl vede již mnoho let p. Josef Rajnoha, povoláním pokrývač.

V obřadní síni ve 2. poschodí budovy muzea a městské knihovny se během roku konalo několik velmi zdařilých kulturních akcí. Byl to např. koncert

ÚSPĚŠNÝ VÝSTUP NA MONT BLANC

Opřava:
Bylo zjištěno,
že o tři roky
dříve vystoupili
na Mont Blanc
manželé
Helena a Václav
Váldmanovi.

GRANT PRO ZÁJMOVÉ ORGANIZACE

LIKVIDACE ODPADŮ Z DOMÁCNOSTÍ

HUMANITÁRNÍ SBÍRKY

CELOSTÁTNÍ STŘELECKÁ SOUTĚŽ

AKCE V OBŘADNÍ SÍNĚ

D. Flechty (viola) a jeho japonské manželky Mari Omichi (klavír), kteří v našem městě vystupovali již podruhé (D. Flechta pochází z Nového Města pod Smrkem).

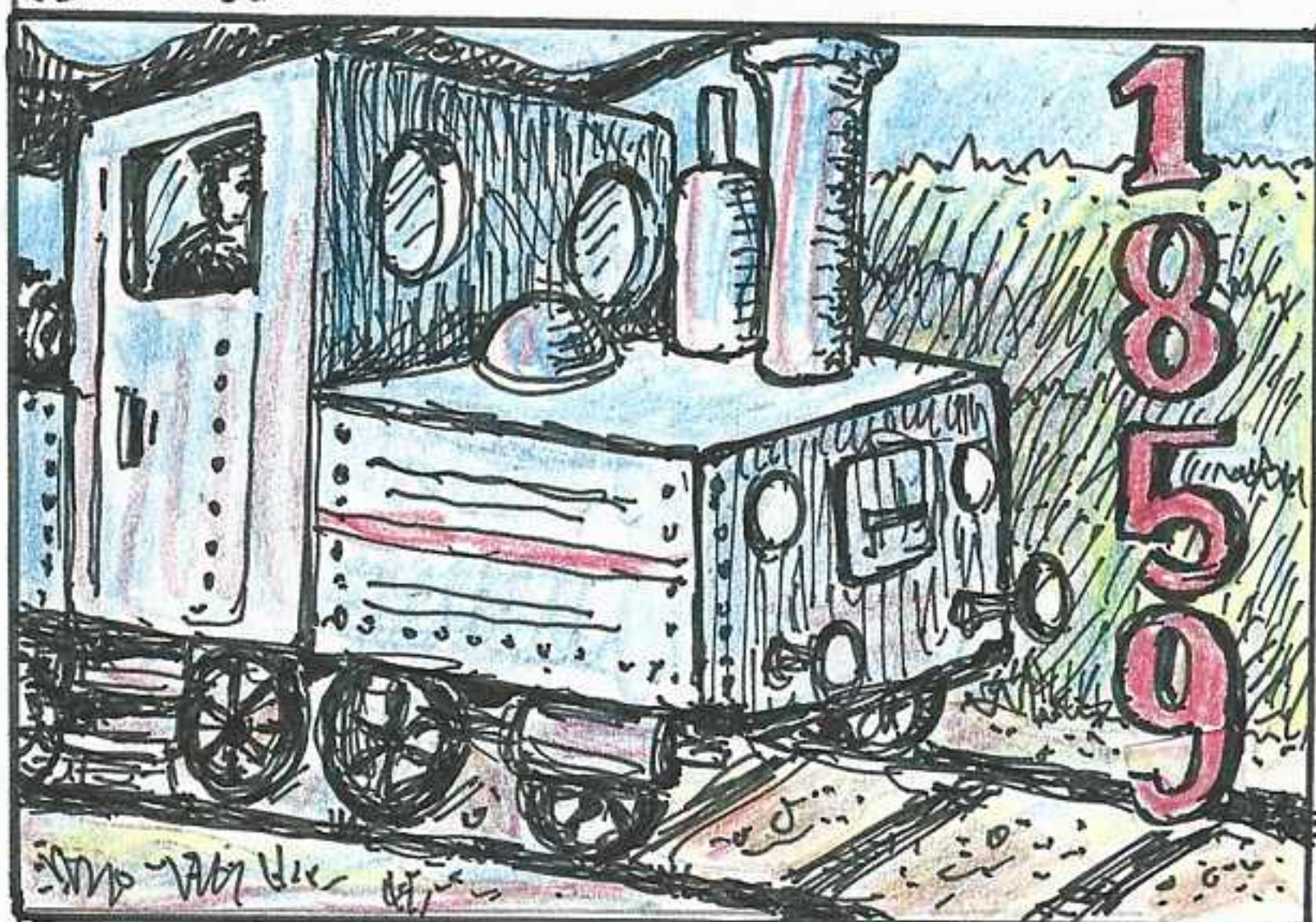
Úspěch sklídl také program pražských umělců o životě a díle oblíbeného písničkáře Karla Hašlera (zemřel na 2. světové války v koncentračním táboře Mauthausen). Jeho písně starší generace dosud stále ještě pná a zpívá.

V obřadní síni se kromě uzavírání sňatků dvakrát ročně koná také trv. vítání občánků (novorozenců). Letos se konalo v květnu a v září.

V říjnu se v sále městského kina konala tradiční, každoroční akce »SPORTOVEC A OSOBNOST CHRÁSTAVY«. Za svou dlouholetou sportovní činnost byli oceněni manželé Josef a Helena Máchovi a p. Josef Rajnoha. V kategorii „Osobnost Chrástavy“ byl oceněn p. Vladimír Hlouhý, aktivní člen Svazu dobrovolných hasičů a přírodce v místním hasičském muzeu.

7. října navštívila zdejší rákladní školu skupina kosmonautů, kteří hovořili se žáky. Byli to: Owen Garriott (USA), Franz Viehbock (Rakousko) a Richard Garriott, syn Owena G., který se zúčastnil letu do vesmíru jako kosmický turista.

V říjnu 2009 uplynulo již 150 let od doby, kdy byl zahájen provoz na železniční trati Žitava-Liberec. (Tato trať byla až do roku 1945 spravována německým (saským) ministerstvem dopravy.) Po trati šel původní vlak a tato vzpomínková akce vyvolala velký zájem veřejnosti a médií.

Městský úřad vydal reprezentativní nástěnný kalendář na rok 2010. Jsou v něm velké barevné snímky chrastavských motivů (J. Vydra, J. Zahurancová). Prodává se za 75,- Kč.

Zájem veřejnosti o tento kalendář je značný.

PÁSMO
O K. HAŠLEROVÍ

VÍTÁNÍ
OBČÁNKŮ

SPORTOVEC
+ OSOBNOST
CHRÁSTAVY

NAVŠTĚVA
KOSMONAUTŮ
VE ŠKOLE

150 LET TRATI
LIBEREC-ŽITAVA

3/VIII

NOVÝ KALENDAŘ
NA ROK 2010

Problémem se ve středu města stali holubi. Svým trusem znečišťují římsy oken, sochy na morovém sloupu atd. Je zakázáno je krmít, podnikají se různé pokusy, jak se jich zbavit nebo je zahnat mimo střed města, ale zatím nic nepomáhá.

Miss ČR z roku 2002 Kateřina Průšová, pocházející z Chrastavy, se letos v únoru provdala. Jejím manželem se stal p. Vladimír Konvalinka. K. P. se stala známou modelkou, často pobývá v zahraničí.

V chrastavském VÚDM (dětský domov pro mladé delinkventy) se natáčel psychologický film "Herbert v ringu". Jednu z hlavních rolí hrál herec Martin Dejdar. Někteří chovanci vystupovali ^{také} v dalším filmu "Svědomy".

V galerii městského muzea se pravidelně konaly tematické výstavy pro veřejnost, např. Minulost a současnost Základní školy v Chrastavě, Letecké modely, Úspěchy sklárny v Harrachově atd.

V městské knihovně (vedoucí je p. Libuše Junková) byla uspořádána beseda s libereckým autorem - spisovatelem Oldřichem Vágněrem. Napsal sbírku povídek, četl z ní úryvky, avšak účastníci besedy vyjádřili své nřhrady a připomínky ke způsobu zpracování.

Cestovní kancelář "Laura" (majitelem je p. Pavel Hudec) se přestěhovala z náměstí 1. máje do Liberecké ulice.

Mezi obytnými bloky v centru města (nedaleko školní budovy) bylo vybudováno dětské hřiště v hodnotě 150.000 Kč.

V sále městského kina se 19. března konal v pořadí již 15. ročník recitační soutěže pro žáky zolaštních škol a výchovných ústavů. Soutěž má název "Chrastavská sloka". Zakladatelem této pravidelné tradice je p. Mgr. Ivan Žák, učitel a sám nadšený recitátor.

Po celý rok 2009 se konaly každý měsíc autobusové zájezdy do libereckého Divadla F. X. Šaldy.

V průběhu roku byla vydána publikace "Chrastava v prusko-rakouské válce roku 1866". Autorem knihy je p. Jiří Náhlavský, aktivní člen tzv. "Komitétu 1866", který se aktivně zapojil do znovuobjevení (kopie) pomníku

OPATŘENÍ
PROTI HOLUBŮM

SVATBA MODELKY
KATEŘINY PRŮŠOVÉ

1/III

NATAČENÍ FILMU
VE VÚDM

VÝSTAVY
V GALERII MUZEA

BESEDA SE
SPISOVATELEM

CK LAURA
V LIBERECKÉ UL.

NOVÉ DĚTSKÉ
HŘIŠTĚ

15. ROČNÍK
»CHRASTAVSKÉ
SLOKY«

2/III

AUTOBUSOVÉ
ZÁJEZDY
DO DIVADLA

PUBLIKACE O VÁLCE
Z ROKU 1866

OBLIBA NOVÉHO DRUHU SPORTU = FLORBALU =

BESEDA S REPREZENTANTY

CHYSTÁ SE ÚPRAVA TERMINÁLU U NÁDRAŽÍ

FOTBALOVÝ TURNAJ PARTNERSKÝCH MĚST

BITVA S KŘIŽÁKY - HORNÍ VÍTKOV

1/VIII
2/VII

MUZEUM MÁSLA - NOVÝ EXPONÁT

2/X

PŘEDČASNÉ ZAVEDENÍ MÝTNÉHO

1/XI
2/XI

V celé republice stoupá obliba sportu zvaného FLORBAL (angl. floorball). Hraje se v šelovícnách nebo krytých halách, takže není závislý na počasí. Také v našem městě se hraje ve školách jako součást tělesné výchovy.

V dubnu se v poradě smi Městského úřadu konala beseda s několika nejúspěšnějšími florbalisty, kteří se jako reprezentanti České republiky účastní mezinárodních soutěží.

Zatímco letos byla provedena úprava plochy autobusového nádraží, příští rok se plánuje úprava prostoru před vlakovým nádražím ČD, odkud cestující přestupují po příjezdu vlaků do připravených autobusů (tzv. TERMINÁL).

Partnerské styky města Chrastavy se projevují také v oblasti sportu, kde odpadá slov. jazyková bariéra. 25. července se na hřišti TJ Spartak Chrastava konal mezinárodní turnaj v kopané mezi mužstvy Chrastavy, německého Eichstättu a polského Lwówku Śląského.

Ve dnech 25.-26. července se - jako každoročně - konala v Horním Vítkově na tvrzi Wothamburg ukázka bitvy s křižáky pro širokou veřejnost. Skupina mladěnců, kteří tam vlastní (fyzickou) práci vybudovali nejen tzv. velmožský dvorec, ale i středověkou osadu řemeslníků, má nyní nový název, a to CURIA VÍTKOV.

Pan Vlastimil Hlyška, bývalý řák chrastavské školy, si v Bílém Kostele, kde bydlí, přidělil tzv. muzeum másla. V Belhřimově, kde se koná přehlídka nejrušnějších rekordů, získal několik certifikátů za rychlost při stloukání másla. Letos bylo jeho soukromé muzeum obohaceno o nový exponát, a to o obří máselnici, která měří 285 cm. Vyrobili ji místní truhláři, jeho přátelé a příznivci tohoto jedinečného musea.

Úsek rychlostní silnice z Chrastavy do Liberce (označení I/13) byl poněkud ukvapeně srazen mezi úseky, na nichž se má vybírat mýtné. Byly zde rozmístěny tabule s písmenem M, ale kvůli protestům dopravních odborů i samotných řidičů bylo toto opatření prohlášeno za neplatné. Za se přejmě očekávat, že bude poplatek za mýtné paven až příští rok.

Starosta Hrádku nad Nisou p. Martin Lišta je aktivním funkcionářem nově vzniklé politické strany „Starostové pro Liberecký kraj“. Zdá se velmi pravděpodobně, že také Ing. Michael Canov, chrastavský starosta, by mohl v příštím roce za tuto stranu úspěšně kandidovat. Voliči většinou nevěří politikům-profesionálům a dali by jistě přednost lidem, kteří se po několika volebních obdobích osvědčili v místní komunální politice a pro své město či okres vykonali leccos dobrého.

Stížnosti na neudržitelnou situaci v bývalém společenském domě „Kováč“ (býval zde nádherný učňovský internát podniku ELITEX) v Nádražní ulici neustávají. Objekt je soukromým majetkem p. Urbana (z Prahy), který vybírá od nájemníků vysokou činži, aniž by se staral o vyhovující podmínky k bydlení. Jsou problémy s vodou, s osvětlením a především se špatnou hygienou. V objektu bydlí mnohem více osob, než je úředně hlášeno. Činži za tyto osoby platí město. Zdá se, že není daleko doba, kdy bude tento dům úředně vystěhován. Co bude dál? Příští rok ukáže, da-li soukromý majitel objektu na své náklady zbourat nebo opravit tak, aby vyhovoval předepsaným hygienickým podmínkám.

Krátce po roce 1989 byla na školách odstraněna ruština jako povinný předmět. Jako cizí jazyk byla i na základních školách zavedena angličtina a němčina. Ukazuje se však, že ruština není tak bezvýznamná a že je i nadále potřebná například v ekonomické oblasti. Stále více přibývá těch, kteří se rusky učí dobrovolně. Vydávají se i učebnice a další pomůcky (zvukové nosiče). V Chrastavě vyučuje v kroužku při Společenském klubu rodilá Ruska, paní Jelena Brychová (její manžel je Čech). Vyučuje také na jazykové škole v Liberci.

POLITICKÁ STRANA
» STAROSTOVÉ PRO
LIBERECKÝ KRAJ

2/VIII

1/XI

NEGATIVNÍ SITUACE

V „KOVÁKŮ VRCHOLÍ“

3/VIII 1/XI

2/X 2/XI

MOŽNÁ ŘEŠENÍ:

ZBOURAT ČI
OPRAVIT?

ZAJEM

O RUŠTINU
ROSTE

Прага ещё
ежедневно
ТАТЬЯНА весь
МИР
МОСКВА люди
счастье Кремль
ХРАСТАВА

PŘEHLED POČASÍ V ROCE 2009:

LEDEN: Po většinu měsíce byla obloha zatažená, pouze pět dní bylo jasno. Teploty během dne vystoupily většinou nad bod mrazu. Nejtepleji bylo 8. ledna (+10,1°C). Nejnížší teplota byla zaznamenána 14. ledna, kdy rtuť klesla na -10,2°C. Ve 2. polovině ledna se objevilo více srážek (mezi 20. až 24. lednem). Teplotně byl tento měsíc velku vyrovnaný, bez větších výkyvů.

ÚNOR: Po celý tento měsíc bylo převážně zataženo. V první polovině měsíce bylo více srážek (děšť se sněhem), teplota se pouze během několika málo dnů vyšplhala nad nulu (max. +5,8°C). Nejchladnějším dnem byl 13. únor, kdy rtuť klesla na -13,2°C. Měsíční úhrn srážek činil 62 mm.

BŘEZEN: Obloha byla po většinu dní zatažená. Po dobu osmi dnů byly vydatné srážky (úhrn 114 mm). V průběhu měsíce neklesla denní teplota pod bod mrazu. 19. března byla zaznamenána teplota +11°C. Téměř denně se vyskytovaly srážky (děšť, děšť se sněhem). Čtyřikrát se objevily ranní mrazíky. Úhrn srážek dosahoval 114 mm.

DUBEN: Po více než polovinu dní v tomto měsíci byla jasná obloha, pouze 5 dní bylo zataženo, občas mlha. Srážky byly minimální, teploty dosahovaly maxima +23°C (12. dubna). Po celý měsíc se drželo příjemné jarní počasí bez výrazných teplotních výkyvů. Množství srážek dosáhlo pouze 2,5 mm (!).

KVĚTEN: Bylo jasno nebo polojasno pět dní s deštěm nebo s mlhou. Ke konci měsíce přišly vydatné srážky, celkový úhrn srážek dosáhl 155 mm. Měsíc byl celkově dost deštivý. Jedenáct dní překročila teplota +20°C. Maximální teplota byla zaznamenána 27. 5., a to +26,9°C. Nejnížší teplota byla +9,6°C.

ČERVEN: Také tento měsíc byl teplý a vlhký. Letní teploty lákaly k

rodě a k rekreaci. Teploty nad $+25^{\circ}\text{C}$ nebyly žádnou vzácností. Obloha byla převážně jasná, slunné počasí přálo práci na zahradě i na polích. Srážkový úhrn činil asi 160 mm.

ČERVENEC: Po většinu dní bylo zataženo, nejvíce srážek spadlo ve dnech 18. a 19. července. Celkový měsíční úhrn srážek činil 107 mm. Po dobu 20 dní se teplota držela nad $+20^{\circ}\text{C}$, po 9 dní přesahovala $+25^{\circ}\text{C}$. Nejteplejším dnem byl 24. července, kdy teplota vystoupila na $+29^{\circ}\text{C}$.

SRPEN: 14 dní v tomto měsíci bylo jasno, v ostatních dnech polojasno. Vyskytly se vydatné dešťové srážky (např. 3., 4., 11., 13. a 18. srpna), maximum srážek spadlo 11. 8., a to 25,4 mm. Měsíční srážkový úhrn činil 94 mm. Po celý měsíc se teploty pohybovaly nad $+20^{\circ}\text{C}$, 3. srpna dosahovala teplota $+30^{\circ}\text{C}$. Celkově byl tento měsíc teplotně velmi vyrovnaný a byl nejteplejší v celém roce.

ZÁŘÍ: Po většinu dní v měsíci bylo jasno nebo polojasno, celkový srážkový úhrn byl velmi nízký (pouze 33,8 mm). Po dobu 17 dní se teplota držela nad $+20^{\circ}\text{C}$. 2. září bylo zaznamenáno teplotní maximum $+26,1^{\circ}\text{C}$. Také tento měsíc byl teplotně vyrovnaný.

ŘÍJEN: Obloha byla po většinu měsíce zatažená, několikrát se objevily smíšené srážky deště se sněhem. Měsíční úhrn srážek dosáhl 128 mm. Teploty se v průběhu měsíce postupně snižovaly, 8. října dosáhly maxima $+22,8^{\circ}\text{C}$. Ve druhé polovině měsíce však došlo k citelnému poklesu teplot, které kolísaly mezi $+8$ až $+12^{\circ}\text{C}$ (Celsia). Několikrát byly zaznamenány ranní mrazíky.

LISTOPAD: Po velkou část měsíce bylo zataženo, několikrát se objevily dešťové srážky se sněhem. Celkově však bylo srážek málo, a to pouze 28 mm. Teploty se snížily, pouze desetkrát vystoupily nad $+10^{\circ}\text{C}$, a to ve druhé polovině měsíce. Teplotní maximum ($+15^{\circ}\text{C}$) bylo dosaženo 21. listopadu. Ani jednou během celého měsíce

síce nepoklesla teplota pod 0°C.

PROSINEC: Po většinu měsíce bylo zataženo, průměrná teplota dosahovala +6°C. Jedm dní se vyskytovaly dešťové srážky se sněhem, teplota poklesla pod bod mrazu, ve 2. polovině měsíce dosahovaly mrazy -12 a -13°C. Přibýlo srážek, celkový úhrn dosáhl 70 mm. Vánoce byly pod sněhem.

INTERVIEW 8.1

ROZHOVOR S ING. PETREM RACHLICKÝM, ÚČASTNÍKEM MISE KFOR V KOSOVU (2009-10)

K: Zajímalo by mě, koho jste během Vašeho půlročního pobytu v misi KFOR měli chránit, jaký byl cíl této mise?

PR: Naš hlavní úkol byl - zajistit v této oblasti klid... Asi 80% místního obyvatelstva jsou Albánci, asi 20% jsou Srbové. Dohlíželi jsme na to, aby nedocházelo k třenicím mezi nimi.

K: Vaše mise byla složena z vojáků různých evropských států. Které státy tam byly zastoupeny?

PR: Nejvyšším velitelem celé mise byl finský generál. Byli tam kromě Čechů také Slováci, Švédové, Holanďáci a Finové. Na území Kosova působí také italská vojenská policie. Málokdo ví, že tam byla z NSR (západní části Německa) přemístěna početná americká vojenská posádka...

K: Můžete připomenout trochu zeměpisných údajů?

PR: Hlavním městem Kosova je město Priština (asi 200 tis. obyvatel), převažují tam Albánci. Střediskem srbské části Kosova je město Mitrovica. Naše česká mise sídlí převážně ve městě Gajkovac. V celém Kosovu je v současné době asi 500 českých vojáků.

K: Došlo během Vašeho pobytu v misi k otevřeným potyčkám mezi Srby a Albánci?

PR: Naštěstí ne. Musím říci, že jsem během celého svého pobytu v Kosovu nebyl vystaven nebezpečí, kdy by mi šlo o život. Vím však, že velká

část mužů na obou stranách mají zbraně doma bez jakékoli kontroly a evidence.

K: Jsou věci, které nás při návštěvě cizí země „bijí do očí“, nelze je přehlédnout. Co Vám utkvělo nadlouho v paměti?

PR: Těch postřehů je samozřejmě víc. Uvedu alespoň některé z nich... Ekologická situace je velmi špatná. Tepelná elektrárna v Obliču chrlí do ovzduší neuvěřitelně množství škodlivých plynů. Hodně se kouří, třeba i ve školách. Na ulicích je leckde velký nepořádek, překvapilo mě, že většina děvčat nosí přiléhavé kalhoty, dívku v sukni jsem viděl velmi zřídka...

K: Jak jste se domlouvali?

PR: S vojáky jiných armád (kromě Slováků) jsme se dorozumívali anglicky, s místními občany prostřednictvím tlumočnicků...

K: Jak vypadá rozvrstvení tamější společnosti?

PR: Albánci a Srbové hovoří sice naprosto odlišnými jazyky, ale jejich úroveň je přibližně stejná. O stupeň níže jsou sice Romové, ale mají své povolání, své domky, jsou do společnosti vřazeni. Nejnižší společenskou vrstvou jsou tzv. Aškalové. Ti tvoří společenskou spodinu, žijí velmi mizerně...

K: Jakou měnu mají v Kosovu?

PR: Představte si, že v tomto ministátě zavedli jako svou měnu - EURO...

K: Jaká je tam krajina?

PR: Kosovo je od moře dost daleko, je to vnitrozemský stát jako naše republika. Jsou tam dost vysoké vápencové hory, které dosahují výšky přes 2000 metrů...

K: Četl jsem, že bitva na tzv. Kosově poli se před staletími odehrála na území dnešního Kosova...

PR: Ano, to je pravda. Na místě bitvy byl postaven pomník, který teď hlídají Slováci...

K: Co turistika? Jezdí tam zahraniční turisté?

PR: Ne, nejedí. Některým cizincům se zřejmě tato neklidná země se složitou historií zdá nebezpečná. Hromady odpadků a autovraky, které jsme viděli na každém kroku, by asi případně turisty odradily.

K: Měli jste přímý styk s místními obyvateli?

PR: Ano, navštěvovali jsme školy, hovořili jsme nejen s učiteli, ale také se žáky. Na otázku, co budou dělat po ukončení školy, odpověděli mnozí, že si pojedou hledat práci na západ a že část výdělku budou posílat domů.

K: Je tam vidět bída?

PR: Velmi mě překvapila úroveň oblečení nebo zařízení bytů. Jsou naprosto srovnatelné s naší úrovní. Do Kosova plyne z různých mezinárodních fondů spousta peněz. Zdálo se mi, že se finančními prostředky až plýtvá... Je velmi rozumné, že se věnuje velká pozornost místním podnikatelům. Místo dovozu z ciziny se dává přednost místní výrobě... Udivila nás rozsáhlá bytová výstavba, na kterou stát poskytuje zájemcům vysoké dotace...

K: Kdo stojí v čele Kosova?

PR: Předseda vlády se jmenuje Tači. Je to samozřejmě Albánc a byl po několik let v čele separatistické organizace UČK, která vedla boj proti srbskému státu. K těm, kteří padli v bojích za svobodu Kosova, se posmatně prokazuje velká úcta. Na mnoha místech jsme viděli hroby padlých bojovníků, a když se staví nová silnice, hrobům se uctivě vyhne... Ta bojovnost je v mužích úmyslně podporována...

K: Co se stane, až budou z této oblasti jednotky KFOR odvolány?

PR: Na tuto otázku je velmi obtížné odpovědět. Zatím je tam zdánlivý klid a země jde dopředu. Národnostní vášně jsou pod kontrolou. Kdyby jednotky KFOR z Kosova odešly, hrozí reálně nebezpečí, že by staleté nepřátelství mezi Albánci a slovanským obyvatelstvem opět propuklo...

K: Děkuji vám za rozhovor.

CHARAKTERISTIKA DOBY:

Životní styl se v posledních dvou desetiletích velmi změnil.

V domácnostech přibývá nejen vysavačů, myček nádobí či mrazniček, ale také nejrůznějších přírůstků nových technických vymožeností, např. osobních počítačů ^{obsluhovaných} i starší generací.

Mobilní telefony jsou často pároveň fotoaparáty, kalkulačkou a kromě přímého hovoru s jinou osobou je možno komunikovat prostřednictvím tzv. textových zpráv neboli semesek (SMS). Přístroj zvaný skype umožňuje při hovoru s jinou osobou kdekoli na světě tuto osobu také vidět na mini-obrazovce.

Přibývá rodin, které si dopřávají dovolenou v zahraničí, většinou u moře, dvakrát, ba i třikrát do roka.

Při cestování do ciziny se stalo již samozřejmostí, že na hranicích nejsou žádné kontroly (v celém tzv. schengenském prostoru).

Negativním jevem je skutečnost, že v naší zemi přibývá obédlých lidí, kteří se potýkají s tělesnou nadváhou. Příčinou je nedostatek pohybu.

Stále více lidí využívá možnosti objednat si (pajistit si) přes internet letenky či letenky přímo z domova, podobně také vstupenky do kina či do divadla.

Mladí lidé často cestují s přenosným počítačem (tzv. notebookem), který je možno na jízdě autobusem (např. Student Agency) připojit a využívat tak čas při cestování.

Bohužel přibývá nezaměstnaných, na jedno volné pracovní místo připadá i více než deset lidí bez práce. Nesnižuje se ani počet tzv. bezdomovců.

Zatímco tzv. úřednická (prozatímní) vláda Jana Fischera si svou činnost získala mezi širokou veřejností značnou oblibu, narůstá skepse vůči politikům, které málo zajímá, jak se řije obvyčejným lidem.

Roste korupce, zvětšuje se zadlužení státu, mezi občany klesá zájem o politiku a o účast ve volbách. Lidé nemohou pochopit nejen to, že je v našem malém státě velké množství milionářů, ale že máme mezi sebou dokonce miliardáře, které nikdo dříve neznal.

ZLEPŠILO SE
VYBAVENÍ
DOMÁCNOSTÍ

MOBILNÍ
TELEFONY

POSÍLÁNÍ SMS
MÍSTO DOPIŠŮ

CESTOVÁNÍ
DO CIZINY
BEZ KONTROL

OBEZITA - MÁLO
POHYBU

ROSTE
NEZAMĚŠTNANOST

OBLIBA TZV.
ÚŘEDNICKÉ VLÁDY

KORUPCE
MALÝ ZÁJEM
O POLITIKU

3D-FILMY

I KINECH

Přibývá kin, v nichž se promítají tzv. 3D-filmy (three-dimensional = trojrozměrné), které umožňují plastické, prostorové vnímání obrazu. Pamětníci však tvrdí, že již ve 40. letech minulého století se podobné techniky používalo; k vyvolání prostorovosti sloužily polářšní brýle.

VÚDM: STAV CHOVANCŮ

1/I

ZÍSKÁNÍ DOTACÍ Z FONDŮ EU

(OPRAVA
FÜHRICHOVA
DOMU)

2/III 1/XII

Kateřina Brůšová, která v soutěži krásy MISS-ČR zvítězila v roce 2002, se letos v dubnu provdala za Vladimíra Konvalínku.

Ve VÚDM v Chrastavě je v současné době 44 chovanců, skutečný stav je však pouze 20; ostatní jsou buď na úteku, nebo ve vyšetřovací vazbě.

Při společném projektu přeshraniční spolupráce města Chrastavy a polského města Łowek Śląski se podařilo získat finanční dotace ve výši šesti milionů Kč, jichž bude použito k úpravám Führichova domu, muzea a městského informačního centra. 85% dotací poskytla Evropská unie, 15% zaplatilo město.

V měsíci březnu se konal v pořadí již 15. ročník recitační soutěže zvané »CHRASTAVSKÁ SLOKA«. Zakladatelem této tradice je učitel Joan Žák. Soutěž probíhala na jevišti městského kina.

Hrad Hamrštejn sice nepatří do katastru města Chrastavy, ale pro svou polohu se často stává výletním cílem mnoha chrastavských občanů. V současné době je majetkem Lesů ČR, chystá se jeho oprava a archeologický průzkum celého areálu.

Během dvou prázdninových měsíců byla Vítkovská ulice uzavřena pro dopravu, provizorně byla v provozu jako náhradní trasa cesta přes městský park. Jezdila tudy nejen osobní auta, ale i nákladní automobily. Začátkem prázdnin byla cesta přes park během jediného dne potažena vrstvou kvalitního asfaltu.

Ve Státním zemědělském výzkumném ústavu na Běloušské ulici se konal v červnu již 33. ročník tzv. »Polního dne«. Je zde zkoušeno různých odrůd brambor. Vedoucí tohoto výzkumného ústavu je Ing. Eva Žitková.

V červenci se v prostorách Levočeského muzea pořádala (již podruhé) výstava flašinetů, orchestrionů a jiných hracích strojů. Byly tam vystaveny také výrobky chrastavské firmy Gebrüder Riemer (= bratři Riemerové).

VÍTKOVSKÁ ULICE

UZAVŘENA -
DOPRAVA PŘES PARK

1/I

TV. »POLNÍ DEN«
(výzkumný ústav)

1/VI

VÝSTAVA
HRACÍCH STROJŮ
FY RIEMER

BITVA NA
WOTHANBURKU
(HORNÍ VÍTKOV)

2/VII

VĚTRNÉ
ELEKTRÁRNY
- POČET ROSTE

2/XI

MÝTNÉ NA ÚSEKU
LIBEREC-CHRASTAVA

2/XI 1/XI

INTERVIEW Č. 2

V dnech 26. a 27. července se v Horním Vítkově na Wothanburgu konala opět bitva, která přitáhla asi 1500 návštěvníků. Kromě bitvy se zde předváděla stará, již zapomenutá řemesla, byl zde uspořádán staročeský jarmark. Tento historický areál se postupně rozrůstá, staví se palác, je zde vybudována středověká osada, buduje se opevnění.

Neustávají debaty o vhodnosti umístění větrných elektráren do okolní krajiny. Na Lysem vrchu (639 m) nad Vítkovem je již v současné době šest. Hrádek nad Nisou chystá výstavbu asi dvaceti těchto elektráren v prostoru osady Uhelná u Václavic.

Jednalo se o zpoplatnění silničního úseku I/3 mezi Libercem a Chrastavou. Byly již rozmístěny tabulky s označením M (= mytné), avšak rozhodnutí bylo vzato zpět. Důvodem byly oprávněné obavy občanů, že by přes okna jezdily stovky kamionů, jejichž řidiči by se chtěli vyhnout placení poplatků.

ROZHOVOR S ING. PAVLEM BROŽKEM O PRACOVNÍCH ÚSPĚSÍCH,
O CESTOVÁNÍ A DALŠÍCH ZÁLIBÁCH

K: Jste v našem městě známý jako odborník na elektrické vybavení textilních strojů, které se v Chrastavě po mnoho let vyráběly, vyráběly se do mnoha zemí světa a tam je, přímo na místě, naši montéři instalovali. V kolika zemích jste služebně pobýval?

PB: To mám dobře spočítané. Těch zemí bylo 35... V některých jsem byl mnohokrát. V bývalém SSSR jsem byl celkem patnáctkrát, v USA již dvanáctkrát. Žil jsem tam start raketoplánů... Byl jsem několikrát také v Kanadě, v Japonsku, v jižní Koreji a v Austrálii...

K: Textilní stroje se v našem městě již nevyrábějí. V čem tedy spočívá Vaše práce?

PB: Dvacet let jsem působil jako konstruktér v Elitexu, po mnoho let ve funkci hlavního konstruktéra. Po „sametové revoluci“ byla výroba zastavena, ale přesto bylo práce dost. Naše stroje byly modernizovány a jsou dosud. Založil jsem si vlastní firmu APLIC a jezdím po světě, abych modernizoval stroje v Rusku, v Japonsku či v Austrálii. Často se stává, že přímo z domova

pomocí telefonu nebo internetu dávám pokyny přes polovinu zeměkoule. Naše fixační rámy mají leckde uplatnění i dnes... do Ruska jsme vyvezli kdysi 1100 těchto strojů, do bývalé NSR to bylo 150 kusů. Nyní je nutná renovace, takže práce mám stále dost...

K: Je nějaký větší rozdíl mezi Západem a Východem? Mám na mysli poměr k Vám jako k Čechům...

PB: Rozdíl tu samozřejmě je. Technické vybavení na Západě je všeobecně na vyšší úrovni než třeba v Rusku. Ruským řádkářům chybí lepší vybavení... Rozdíl se však týká lidské stránky. Jsme přece jen Slováci a lišíme se od lidí na Západě větší srdečností v jednání...

K: Jak si vysvětlit, že je Vám svěřena například modernizace japonských textilních strojů? Oni jistě mají své vyspělé technické kadry...

PB: Je vidět, že si Elitex za těch několik desetiletí své výrobní činnosti získal ve světě dobré jméno. I když politický režim byl totalitní, v oblasti výzkumu a techniky jsme i v té době patřili ke světové špičce...

K: Vyrábí se v cizině na našich strojích také něco jiného než látky k odívání?

PB: Samozřejmě že ano. V kanadské provincii Ontario se ve městě Cambridge škápe na našich strojích látky, které zabráňují radioaktivnímu záření. Jinde se na nich vyrábějí látky na neprůstřelné vesty...

K: Slyšel jsem, že v posledních pěti letech se věnujete náročnému koníčku - podmořskému potápění. Je to pravda?

PB: Do svých 57 let jsem prakticky neměl žádné zdravotní potíže. Pak se objevily příznaky lunary při stoupaní do schodů... Díky lékařům, kterým byl můj dobrým známým, jsem šel na operaci. Operovali mě v Praze na Homolce, tedy na tom nejlepším místě. Operace se podařila a díky by-passu se cítím fyzicky velmi dobře. Trénoval jsem na rotopedu, jezdil jsem na kole... Ta ráž byla značná, ale prospělo mi to... Přihlásil jsem se do školy potápění. Jako cvičné vodní plochy se k tomuto účelu používají opuštěné kamenolomy. Mým cílem však byly mořské hlubiny.

K: Předpokládám, že Vás okouzila krása podmořských rostlin a živočichů. Jistěže při potápění fotografujete pestré rybky a nerovklou flóru...

PB: Asi Vás zklamou, ale tohle nepatří k mým zálibám. Mořské hlubiny skrývají mnohá tajemství, která mě lákají mnohem víc. Různě hluboko pod hladinou leží vraky potopených lodí nebo letadel. Loni jsme poblíž norského přístavu Narvik prozkoumávali vraky potopených německých lodí z doby 2. světové války. Obplouvali jsme trosky sestřeleného letadla v Jaderském moři poblíž ostrova Vis a jinde. Poblíž pobřeží Sýrie leží hluboko pod vodou loď Britannic, vyrobená přibližně ve stejnou dobu jako slavný Titanic. Uvnitř této obrovské lodi se dodnes nacházejí ostatky téměř 3000 raněných vojáků z doby 1. světové války...

K: Je to hodně nebezpečné potápět se do hloubky přes 100 metrů?

PB: Člověk musí mít dobré a spolehlivé vybavení. A musí přesně vědět, co si může hluboko pod hladinou dovolit... Mám velmi pěkné vzpomínky na potápění v Egyptě. Obplouvali jsme podmořským labyrintem jeskyní, z nichž nejnámější byla „Blue Hole“, tedy Modrá díra. Než se potápeč spustí do velkých hloubek, musí umět zacházet s různými přístroji jako je hloubkoměr, měřič tlaku atd. Není možné se náhle spustit do velkých hloubek, tělo se se změnami musí vyrovnat, jinak by potápeč mohl omdlet, což by mělo fatální následky.

K: Vy však kromě potápění do hloubky moří také zdoláváte horské vrcholy. Vy jste se pokusil o výstup na nejvyšší vrchol Evropy – na Mont Blanc. Úspěšně či neúspěšně?

PB: Pokus o výstup na Mont Blanc jsem podnikl v srpnu 2005. Nebyl jsem na to příliš dobře vybaven. Hlavně nám tehdy nepřálo počasí... Leželi jsme v mracích, všude kolem se křižovaly blesky, a tak jsme to museli vzdát. Vrátili jsme se dolů do Chamonix.

K: Vraťme se zpátky k cestování. Dnes sice cestuje do ciziny mnoho Čechů, někteří si volí za cíl vzdálené exotické země, např. Thajsko. Vy jste snad jediný z našeho města, kdo si naopak vybral zemi daleko na severu Evropy – ostrov Island. Nežl jste tam s řádnou cestovní kanceláří, ale s rodinou. Čím Vás tato země ledu a mnoha činných sopek tak upoutala?

PB: Je to opravdu zvláštní země. Nejsou tam obilná pole ani lesy, všechno se musí dovážet výměnou za ryby. Rybolov je hlavní zdroj příjmů tohoto ostrovního státu. Jeli jsme autem přes stovky brodů, mosty tam nejsou potřeba. Viděli jsme nádherné vodopády. Horké prameny umožňují koupání v teplé vodě, pěstování ovoce ve sklenicích...

K: Neměl bych zapomenout na další z Vašich koníčků, a to je návštěva operních představení v zahraničí. Nemí příliš obvyklé a běžné, aby člověk technicky zaměřený jako Vy cestoval za kulturou po celém světě... Můžete mi říci něco o tom, kam jezdíte do divadla?

PB: Jezdíme s manželkou Evou do divadla velmi často, a to nejen do Liberce nebo do Prahy. Byli jsme v operě v Bráždánech, v Berlíně, ve Vídni, ale také v Covent Garden v Londýně. Nejdelsí cestu za kulturou jsme podnikli, když jsme se vydali letadlem do USA, abychom zhlédli představení italské opery v Metropolitní operě v New Yorku. Vstupenky si rajišťujeme přes internet přímo z domova.

K: Pane inženýre, mnohokrát Vám děkuji za tento rozhovor.

Z ČINNOSTI OSADNÍCH VÝBORŮ

Z činnosti osadních výborů:

Dvě kdysi samostatné obce – Vitkov a Andělská Hora – se staly součástí města Chrastavy (Vitkov od r. 1990, And. Hora byla připojena již roku 1960). Byly tu zřízeny tzv. osadní výbory (mají pět členů), které dávají městskému zastupitelstvu různé podněty a návrhy, doporučení a připomínky, jejichž realizace by vedla ke zkvalitnění života obyvatel. Schválené akce

jsou pak káráženy do rozpočtu města.

Složení osadního výboru v roce 2009:

Ing. Miroslav Balcar (podnikatel)

Milan Pilar (místostarosta Chrastavy)

Pavel Pěch

Miloslava Čapuskářová

Jana Nováková

Ukázky činnosti osadního výboru:

- Auristická akce na Výhledech (duben) ve spolupráci s KČT Chrastava,

- Den dětí ve spolupráci s hasiči a mysliveckým sdružením,

- přízení tří dřevěných autobusových zastávek,

- zhotovení tří informačních tabulí,

- uspořádání mikulášské nadílky.

Klady a záporny:

- pravidelně se půjčují knihy v MLK (knihovnice p. Alena Kondrušová),

- aktivně pracuje skupina dobrovolných hasičů (vede p. St. Funk),

- v obci nadále pracuje dvojtřídní základní škola (20-25 dětí),

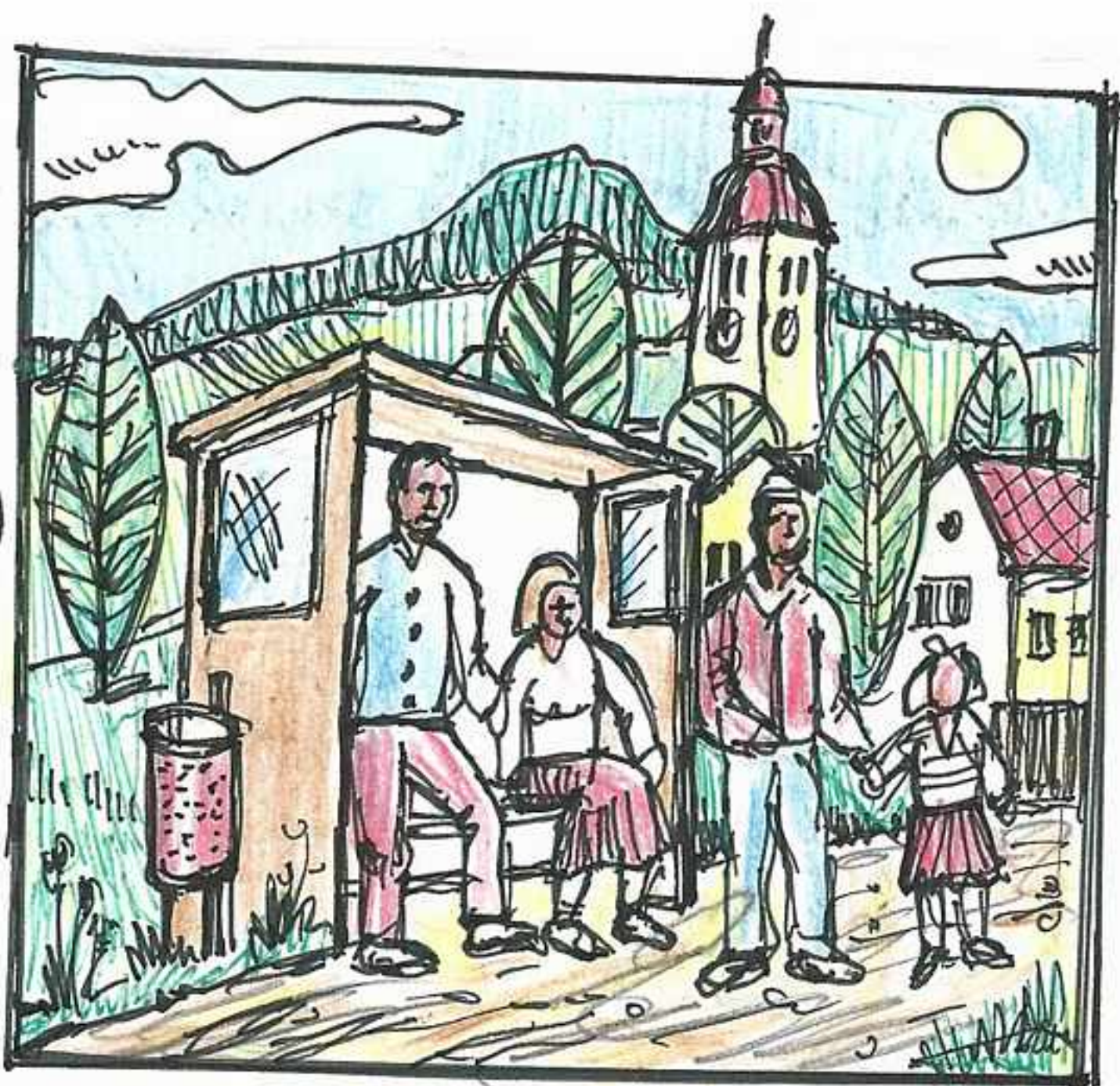
- úspěšným podnikatelem je p. Ing. M. Balcar, také p. Deliš je majitelem pro-
sperující bruhlářské firmy.

- v obci je pouze jeden obchod, není tu žádný hostinec (hospoda p. Fíšera byla
prodána, v objektu jsou nyní bytové jednotky),

- prv. myslivecká hospoda má občerstvení pro své členy, není veřejně přístup-
ná; prostory jsou propůjčovány pro společenské účely;

- vnitřek kostela je stále ve velmi špatném stavu, občas se tu pořádají kultur-
mí akce (koncerdy, výstavy) - objekt je majetkem občanského sdružení "Svatá
Vítková" - v čele p. Kačányi.

V posledních několika letech se podařilo výrazně zlepšit vzhled vět-
šiny domů, také silnice procházející Dolním a Horním Vítkovem až do
Albrechtic je v současné době v dobrém stavu.

- složení
(5 členů)

OV VÍTKOV

- činnost

= KLADY =

= ZÁPORY =

V Andělské Hoře pracuje osadní (pětičlenný) výbor v tomto složení:

p. Wolf, Knap, Zoul, Harklová, Čermáková.

Schůzky se konaly v prostorách penzionu "U Wolfů".

Ročně bylo uspořádáno 8 schůzek.

Činnost:

Na programu jednání byly úpravy cest (ke Kolonce, k hájovně), čištění vodních nádrží, přízemí a vybavení dětského hřiště, lepší vzhledu návsi, organizace brigád místních občanů na zvelebení životního prostředí aj.

DĚTSKÝ DEN

Byl připraven Dětský den s programem (na účasti 30 dětí), kde si děti mohly prohlédnout vojenské auto, svezet se na koni, prohlédnout loutkové divadlo.

Opakovaným bodem jednání na zasedáních OV bylo příjemí a rozmístění informačních tabulí o historii a současnosti Andělské Hory (celkem tři), objednání posypových beden pro zimní období a úprava návsi (parčík, lavičky, kašna).

- úpravy cest

- informační tabule

- úprava návsi

Jednalo se rovněž o vhodnější rozmístění dopravních značek v obci (osadě).

Ke zlepšení životního prostředí by mělo přispět osvětlení podchodu a vysekání trávy po obou stranách cesty ke Kolonce (brigádnicky).

Jednalo se o časovém posunu odjezdu autobusů z Chrastavy do Andělské Hory v odpoledních hodinách, aby andělskohorským žákům neujížděl před skončením vyučování.

»VEČER

SE STAROSTOU

Ž iniciativy OV se v cyklorestu "U Andělka" (majitelem je p. J. Peřina) konal ser. "Večer se starostou", kde se občané mohli vyjádřit k problémům, které je tíží. Na dotazy odpovídal chrastavský starosta p. Ing. Michael Canov. Tato akce byla uspořádána 12. října 2009.

Členové OV požadují, aby místní policisté z Chrastavy častěji hlídali také v And. Hoře.

- zakoupení dvou kronik (něm.)

Bylo schváleno zakoupení dvou obecních (ručně psaných) kronik, které zachycují události z přelomu 19. a 20. století a z období tzv. 1. republiky. Jde o německy psané archiválie (byly předány k dispozici Společnosti přátel historie města Chrastavy k překladu do češtiny; v historické příloze BULLETIN (součást "Chrastavských listů") byly zajímavé úryvky z historie Andělské Hory otištěny pro zájemce z řad veřejnosti).

Současná situace školství v Chrastavě:

Ve městě jsou tři mateřské školy (Luční ul., Revoluční ul. a Nádražní ul.) a základní škola (1.-9. ročník).

Ve školním roce 2009-10 bylo v základní škole celkem 26 tříd.
Pro žáky 1. až 5. roč. (tj. první stupeň) to bylo 11 tříd, pro žáky 6. až 9. ročníků rovněž 11 tříd, kromě toho ještě 4 speciální třídy.

Celkový počet žáků základní školy dosahoval 542, z toho bylo 270 dívek.
Vyučování probíhá ve třech budovách: v Revoluční ulici (u Loudu) na nám. 1. máje a v Školní ulici (za kostelem).

Ředitelem základní školy je Mgr. Aleš Trpišovský, zastupkyní ředitele je RNDr. Irena Lejsková.

Učitelský sbor má v současné době 40 členů, kromě toho je zde zaměstnáno 10 nepedagogických pracovníků.

Na 1. stupni ZŠ vyučují tyto učitelky:

Mgr. Ivana Bláhová, Mgr. Marcela Haganová, Mgr. Ingeborg Kervlová, Mgr. Monika Jeníčková, Mgr. Ludmila Jožáková, Mgr. Vladislava Kollmannová, Mgr. Hana Půlpánová, Mgr. Jana Řeháková, Mgr. Ivana Řehořková, Mgr. Eva Smrčková, Mgr. Eva Vodičková, Mgr. Zuzana Živnostková.

Na 2. stupni ZŠ v současné době vyučují tyto učitelé a učitelky:

Mgr. Jana Karlová, Mgr. Petra Chotěborová, Mgr. Eva Kašková, Mgr. Kateřina Kašková (dcera), Mgr. Jana Kopalová, Mgr. Markéta Mészlová, Hana Nejmanová, Mgr. Milan Páchy, Ing. Věra Petrová, Ing. Jana Petržilková, Mgr. Veronika Provýšilová, Jitka Ramířezová, Mgr. Vlastimil Řehořek, Mgr. Václav Severa, Mgr. Iveta Steidllová, Ing. Jiřina Suchá, Mgr. Hana Šnýdlová, Mgr. Renata Zatočilová.

V tzv. speciálních třídách vyučuje Blanka Borovanová, Radka Cínibulková, Dagmar Nováková a Karel Řehák.

ŠKOLSTVÍ

šk. rok 2009/10

POČTY ŽÁKŮ

UČITELSKÝ SBOR

1. stupeň

UČITELSKÝ SBOR

2. stupeň

ZÁJMOVÉ
KROUŽKY
(překlad)

V 12. tř. družině mládeže pracují čtyři vychovatelky:

Marie Hájková, Mgr. Jana Hrdličková, Ilona Kohlíková a Jana Mosejlková.

Mnoho žáků je dobrovolně zapojeno do různých zájmových kroužků.
Výběr kroužků je celkem široký.

Oblíbený je dramatický kroužek, přitažlivý je kroužek „Bystře hlavičky“,
pěkné výrobky zhotovili členové kroužku „Likovní ručičky“, velký počet čle-
nů má výtvarný kroužek, mnoho žáků se přihlásilo do kroužku sborové-
ho zpěvu, pravidelně se scházejí členové kroužku hry na flétnu, existuje tu
kroužek němčiny, pro žáky z romských rodin byl přizván romský kroužek
(jazyk, písně, prvky), mezi dívkami si získal značnou oblibu kroužek
aerobiku, mezi chlapci je oblíbený kroužek florbalu. Hojně navštěvované
jsou 12. tř. pohybové hry, pravidelně se scházejí členové počítačového kroužku,
přitažlivý obsah mají také kroužky „Moje první pokusy“ a „Poznáváme svět
kolem nás“.

Kroužků je celkem patnáct.

ROZPOČET 2009

ROZPOČET MĚSTA CHRASTAVY NA ROK 2009:

Plánované příjmy dosahovaly výše 82,211.000 Kč. V průběhu roku byl roz-
počet upraven a zvýšen na 100,038.000 Kč. Plnění k 31.12.2009: celkové pří-
jmy města dosáhly 98,304.000 Kč (98,27%)

Předpokládané výdaje byly odhadnuty na 83,186.000 Kč. Po úpravě rozpoč-
tu bylo toto číslo zvýšeno na 120,180.000 Kč. Skutečné čerpání bylo nižší, a
to 108,191.000 Kč, což znamená 90,02%.

Na školská bylo vynaloženo 18,5 mil. Kč, na úpravu autobusového nádraží
cca 5 mil. Kč, na 2. etapu přípojky v Pobřežní ulici 600 tis. Kč, na rekon-
strukci budovy mateřské školy v Revoluční ulici 1,7 mil. Kč, na přípravu
terminálu u vlakového nádraží 700 tis. Kč, na parkoviště na Štěleckém
vrchu bylo věnováno 580 tis. Kč, na správu města 27 mil. Kč

Saldo (= rozdíl mezi příjmy a výdaji) činilo celkem 9,884.100 Kč, což je
téměř 10 milionů Kč.

K: Bydlím v tomhle městě již přes šedesát let, ale nikdy jsem neslyšel o nikom, kdo by se tu pokoušel vyrobit letadla... Cím jste se vyučil?

BP: Automechanikem. Později jsem si při zaměstnání „udělal“ strojní průmyslovou školu v Liberci. Opravovat auta se mi zdálo poněkud jednotvárné. Šel jsem se dokonce majitelem autoservisu v Liberci, ale pak jsem to prodal a z finančního podílu jsem si začal tady na Vysoké, v bývalé hospodářské usedlosti, stavět dílnu na výrobu tzv. ultralightů (či: ultralajtů)...

K: Právě to mě šokovalo. Žádná velká továrna, ale venkovské stavení se stodolou... Kolik strojů jste tu vyrobili? A kde jste hotová letadla palétávali?

BP: Těch letadel jsme vyrobili zatím pět. Jedno jsme, rozbrané, naložili do kontejneru Rámořské lodi, která to všechno dopravila až na Nový Zéland. Ta ultralehká letadla jsme palétávali na mimonšském letišti... S jedním jsme dokonce přistáli tady na louce poblíž našeho domu na Vysoké... Ale to už je tak trochu minulost...

K: A čím se zabýváte v současné době?

BP: Teď nevyrábíme celá letadla, ale pouze různé součástky pro firmu. Aluminium Racing Products je nyní oficiální název naší dílny a naším hlavním odvětvím je firma ŠKODA MOTORSPORT v Mladé Boleslavi. Zakázek máme opravdu dost, jsem často v práci deset, nebo i dvanaest hodin, abychom stihli vyrobit požadované součástky v termínu...

K: Vraťme se ještě k těm ultralightům. Motory jste jistě sami nevyráběli, odkud jste je kupovali? Na jaké pohonné hmoty se létá? Pro kolik osob jsou ta malá letadla stavěná?

BP: Motory samozřejmě sami nevyrábíme. Koupili^{jsme} licenci na americké motory značky Hainz. Budete se asi divit, ale jako pohonnou hmotu používáme normálního benzínu do aut. Ultralighty jsou stavěné pro dvě osoby...

K: Z jakého materiálu ta letadla vyrábíte?

BP: Z devadesáti procent je to hliník, aluminium. Potahy trupu a křídla jsou z tenké hliníkové fólie, asi 0,4 mm, kostra (rám) je také vyrobena z hliníku, samozřejmě o silnějším průměru. Rozhodující je váha letadla...

K: Jaké máte plány pro nejbližší budoucnost?

BP: Chtěli bychom se vydat do USA a do Asie. Snad se nám naskytne další výhodné zakázky...

K: Vidím, že tu teď pracuje několik šikovných, sympatických mladíků. Kolik máte zaměstnanců?

BP: Jsou to spíš kamarádi a spolehliví spolupracovníci než mi zaměstnanci... Upravujeme sedlův dvůr, chceme tam dát rámkovou dlažbu. Také v té dílně uvnitř bývalé stodoly je ještě dost práce. Výhodou pro nás je, že spolupracujeme s firmami v blízké Žitavě a v Poltu. Trojsemí v práci...

K: Děkuji Vám za rozhovor.

(Pan Pejnoch mi po skončení rozhovoru ukazuje dílnu a mám možnost si prohlédnout také některé součásti ultralightu.)

STATISTICKÉ ÚDAJE K 31.12.2009:

V Chrastavě žilo **6191** obyvatel.

V průběhu roku zemřelo celkem **58** občanů.

Narodilo se **84** dětí.

Bylo uzavřeno 44 sňatků.
Dva manželské páry oslavily platon svatbu.

Zápis provedl:

Dr. František Vydra
městský kronikář

Dr. Fr. Vydra

27. 6. 2010

2010

Mezinárodní události:

ZEMĚTŘESNÍ NA OSTROVĚ HAITI

Začátkem tohoto roku došlo na ostrově Haiti ve střední Americe k ničivému zemětřesení, které si vyžádalo mnoho tisíc obětí. Humanitární pomoc přicházela z mnoha zemí světa.

ZIMNÍ OLYMPIJSKÉ HRY V KANADĚ

V měsíci únoru se konaly v Kanadě (Vancouver) zimní olympijské hry. Z českých účastníků byli nejúspěšnější dva: rychlobruslařka Martina Sablíková a běžec na lyžích Lukáš Bauer.

ZŘÍCENÍ POLSKÉHO LETADLA U SMOLENSKA (RUSKO)

10. března postihla sousední Polsko velká tragédie. V letadle z Varšavy do Smolenska letělo více než devadesát nejvyšších vládních představitelů v čele s polským prezidentem Lechem Kaczyńským a jeho ženou Martou. Letadlo se v husté mlze poblíž Smolenska křídilo. Početná polská delegace měla uctít po 60 letech památku několika desítek tisíc důstojníků polské armády, kteří byli v roce 1940 zastřeleni příslušníky sovětské (ruské) NKVD. Příčinou této letecké tragédie byl průj rozkaz prezidenta Kaczyńského, aby pilot přistál v mlze, při velmi nepříznivém počasí. Očekávalo se, že během návštěvy ve Smolensku dojde k urovnání letitého nepřátelství mezi Rusy a Poláky. K tomu však nedošlo...

ÚNIK ROPY DO MOŘE (Florida-USA)

Nedaleko poloostrova Floridy (USA) došlo k poškození vrtné soupravy britské společnosti BP (British Petroleum). Do moře uniklo velké množství ropy. Při této katastrofě zahynulo velké množství živočichů.

EXPO 2010 V ŠANHAJI (ČÍNA)

Významnou událostí roku 2010 bylo uspořádání mezinárodní výstavy EXPO 2010. Také Česká republika tam měla svůj pavilón. Jedním z nejobdivovanějších exponátů byla tzv. „plavá slza“. Tato úspěšná výstava se konala

v čínském velkoměstě Šanhaji. Byla důkazem rychle rostoucí čínské ekonomiky. (Odborníci se domnívají, že v dalších desetiletích vývoj světové ekonomiky budou v čele Čína, Indie, Brazílie a Indonésie.) Šanhajskou výstavu navštívilo více než 70 milionů lidí.

Německá kancléřka Angela Merkelová, francouzský prezident Nicolas Sarkozy a britský premiér J. Cameron se shodují v tom, že pokusy o vytvoření tzv. multikulturní společnosti se neosvědčily. Jde především o přistěhovatele z islámských zemí, kteří se brání vlivu evropského prostředí, a snaží se naopak ovlivnit Evropany svým náboženským učením.

Vnitrostátní události:

Během roku došlo k určité nestabilitě v politickém vedení našeho státu. Z funkce předsedy vlády odešel Mirek Topolánek a jeho funkci převzal Petr Nečas. V čele ČSSD (sociální demokracie) již nestojí Jiří Paroubek, ale byl vystřídán Bohuslavem Sobotkou. Vznikla zcela nová politická strana s názvem Věci veřejné (VV). V jejím čele stojí kdysi velmi oblíbený novinář Radek John. Novinkou na politické scéně je strana TOP 09. Hrabě Karel Schwarzenberg se stal nejoblíbenějším politikem.

Největším vnitrostátním problémem nadále působí korupce, již se marně orgány snaží vymýtit.

Morava byla v létě postizena opět páplavami, také v severních Čechách (Liberecko, Frýdlantsko) došlo k ničivým povodním, které způsobily mnoho škod. K nejvíce postiženým místům patřila bohužel také Chrástava.

České hokejové mužstvo se na mistrovství, konaném v sousedním Německu, stalo mistrem světa (květen 2010).

Dodnes se táhnou spory o milionové dluhy po mistrovství světa v lyžování v Liberci z roku 2009. Jednou z obviněných je bývalá mistryně světa v běhu na 15 kilometrů Kateřina Neumannová. Dluhy přesahují 100 milionů korun. Město Liberec platit odmítá.

SELHÁNÍ
MULTIKULTURNÍ
SPOLEČNOSTI

ZMĚNY
VE VYSOKÝCH
FUNKCÍCH

VELKÝ PROBLÉM:
KORUPCE

POVODNĚ
NA SEVERU ČECH

NAŠÍ HOKEJISTÉ -
MISTŘI SVĚTA

LIBEREC:
KDO BUDE PLATIT
MILIONOVÉ DLUHY?

RUSKO-AMERICKÝ SUMMIT V PRAZE

V dubnu se konal v Praze rusko-americký summit. Setkal se zde ruský prezident D. Medvěděv a současný americký prezident Barack Obama. Podpsali tam důležitou dohodu o vzájemné spolupráci.

VÝBUCH SOPKY NA ISLANDĚ

V březnu došlo k výbuchu sopky na ostrově Island. Po několika dnech byla nad celou Evropou omezena kvůli mračnům letecká doprava. Také na pražském letišti v Ruzyni bylo aruseno velké množství letů.

VOLBY DO PARLAMENTU (ČSSD, ODS)

V dnech 28. a 29. května se v celé České republice konaly volby do parlamentu ČR. Vítězem se stala sociálně demokratická strana, na druhém místě byla ODS (občanská demokratická strana). Vcelku dobře umístění získala strana TOP 09 a Věci veřejné, zcela propadla strana lidová (KDU-ČSL).

ARCHEOLOGICKÝ PRŮZKUM V HRÁDKU (kostra upíra)

V nedalekém Hrádku nad Nisou se v prostoru Horního náměstí prováděl archeologický průzkum. V hloubce asi 30-50 cm pod povrchem dlažby byla nalezena kostra „upíra“. Jde o kosku muže ze 14. století, který byl pohřben obličejem dolů, do země. Podle zkoušky DNA se zjistilo, že pocházel z Balkánu. (V Hrádku bylo v jednom z hradebních domů na náměstí přibíeno infocentrum a muzeum Trojzemí.)

VOLBY DO MÍSTNÍCH ZASTUPITELSTEV

Začátkem listopadu se konaly volby do místních zastupitelstev, ale v několika obcích musely být v nahradním termínu opakovány, protože došlo k machinacím s hlasy voličů (za 1 hlas se nabízel 300-500 Kč).

VÝSLEDKY VOLEB V CHRASTAVĚ

V Chrástavě se po volbách stal starostou Ing. M. Canov, místostarostkou byla zvolena paní Z. Václavíková. Členy rady jsou dále Šimon Dvořák (kazatel Jednoty bratrské), Ing. Karel Zemlička a Ivan Vydra.

NOVÝ PRIMÁTOR MĚSTA LIBERCE

K velkým změnám došlo na radnici v Liberci. Oslabila se pozice ODS a novým primátorem se místo Ing. Jiřího Kittnera stal ekolog Jan Korytář ze Strany zelených.

DALŠÍ OSUD STAVBY NA JEŠTĚDU

Aktuálním problémem města je další osud hotelu a televizní věže na vrchole Ještědu. Otvářející projekt Ing. arch. Karla Hubáčka byl v roce 1970 oceněn prestižní mezinárodní Perretovou cenou. Stavba byla předána do užívání v roce 1973. Po téměř 40 letech provozu je nutné

provést nákladné úpravy tohoto jedinečného objektu, který se stal dominantou celého Liberecka. Často bývá nazýván „stavbou tisíciletí“. Vedou se spory o to, kdo bude v budoucnu majitelem: město Liberec, Liberecký kraj nebo soukromá firma, která by hotel provozovala?

V druhé polovině prosince přijela do Prahy německá delegace z Bavorska. Vedl ji premiér Seehofer a mluvčí vystěhovaných sudetských Němců (bývalých občanů ČSR). Ždá se, že vláda ČR je i nadále v názoru na poválečný odsun více než tři milionů obyvatel německé národnosti z naší republiky neoblomná a nechce připustit žádné přehodnocení této významné události.

V věku 78 let zemřel autor a režisér Ladislav Smoljak, který byl po mnoho let vůdčí osobností div. Divadla Jar. Cimrmana. Tato zcela vymyšlená, neexistující postava si získala v České republice nevšední popularitu.

V první polovině prosince došlo na celém území republiky k sněhové kalamitě, která způsobila mnoho dopravních potíží.

Oblíbený investigativní novinář Radek John, předseda strany Věci veřejné, si dal jako hlavní úkol boj proti korupci. Ždá se však, že to je úkol nadlidský a že i přes největší snahu nemůžeme mít úspěch. Mezi nejoblíbenější současně politiky patří kníže Karel Schwarzenberg, ministr zahraničí. Novou výraznou tváří ve vládě je ministr dopravy Vít Bárta.

Také na Slovensku došlo v politice k velkým změnám. Do čela vlády byla zvolena žena, Ivetta Radicová. Napětí mezi Slovenskem a sousedním Maďarskem však trvá.

Velkým problémem je v naší zemi nezaměstnanost. Bez práce je téměř půl milionu občanů.

V některých městech dochází ke střetům mezi „bílými“ a Romy. Kvůli nízké kvalitaci je mezi romskou menšinou vyšší procento nezaměstnaných. Vyplácenou sociální podporu však někteří ubírají v hracích automatech (Litvínov, Most, Nový Bydžov).

DELEGACE
Z BAVORSKA

* Berndt Posselt

ZEMŘEL
LAD. SMOLJAK
(1932 - 2010)

SNĚHOVÁ
KALAMITA

NOVÁ VLÁDA:
RADEK JOHN
K. SCHWARZENBERG
VÍT BARTA

SLOVENSKO:
PREMIÉRKA
I. RADICOVÁ

NEZAMĚSTNANOST
(500.000 OSOB)

NEPOKOJE
MEZI „BÍLÝMI“ A ROMY

ZKLAMÁNÍ ZE SOUČASNÉ SITUACE

KORUPCE

NEOPRÁVNĚNÉ UDĚLOVÁNÍ TITULŮ

CIZINCI VLASTNÍ ČESKÉ PODNIKY

OMEZENÍ ZE STRANY EVROPSKÉ UNIE

ROSTE POČET BEZDOMOVců

SNÍŽUJE SE PORODNOST

POZDĚJŠÍ ODCHOD DO DŮCHODU

PERSONÁLNÍ ZMĚNY NA NEJVYŠŠÍCH MÍSTECH

FILM O JIŘÍM KÁJÍNKOVĚ

Kdybychom měli charakterizovat současné pocity a nálady obyvatel České republiky, nemůžeme pominout prohlubující se zklamání ze současné politické situace. Rok od roku se zvětšuje rozdíl mezi lidmi s nízkými příjmy a těmi, kteří nečestným způsobem neraslovně bohatnou. Dochází často ke korupčním skandálům, kdy se jedná o miliardové podvody na úrovni ministerstev. Lidé zpráve již věru, že se vyplatí jednat čestně a poctivě.

Negativně zapůsobily na veřejnost případy, kdy se zjistily podvody při udělování titulů na některých vysokých školách (např. na právnické fakultě Západočeské univerzity v Plzni).

Často se mezi lidmi hovoří o tom, že dříve měla naše republika mnoho vlastních podniků a naše kvalitní výrobky měly ve světě dobré jméno. Nemohou pochopit, že jsou majiteli našich továren cizí firmy, např. Němci, ale i Jihoafričané (pivovary). Lidé se nemohou smířit s tím, že musíme zavírat cukrovary s dlouhou tradicí (omezení nám nutí orgány Evropské unie), že nemůžeme vyrábět potraviny, které měly v naší zemi velkou oblibu.

Nadále přetrvává velkým společenským problémem bezdomovectví.

Nízká porodnost znamená, že ve školních třídách je méně dětí (to by z hlediska práce učitelů měla být vlastně výhoda), ale celospolečensky to znamená, že se bude v budoucnu zvyšovat procento důchodců a bude se zmenšovat počet obyvatel v aktivním věku.

Prodlužuje se věk pro odchod do důchodu, ale již ve věku 50 let je pro mnoho lidí obtížné shánět práci.

V březnu odstoupil ze své funkce premiéra Mirek Topolánek (ODS), novým předsedou vlády se stal Petr Nečas (ODS). Po parlamentních volbách v květnu odešel z vysoké politiky Jiří Paroubek (ČSSD). V čele ČSSD je nyní Bohuslav Šobotka.

Byl natočen úspěšný film o Jiřím Kájínkovi. Tento muž byl obviněn z dvojnásobné vraždy, unikl z věznice na Měrově. Tvrdí, že je nevinný a má značné sympatie veřejnosti.

Události v Chrastavě:

Po teplém prosinci následoval velmi mrazivý leden (až -24°C). Velké množství sněhu způsobilo dopravní kalamitu.

9. ledna se konal 37. ročník dálkového pochodu »CHRASTAVSKÁ ŠLAPOTA«. Zúčastnilo se 614 turistů. Start i cíl závodu byl v budově Dětského domova (VÚDM).

V lednu a v únoru byl opět uspořádán cyklus zeměpisných besed VIDEO-GLOBUS. Tématem bylo Turecko, Thajsko-Laos-Kambodža, Japonsko, Čína, Mexiko.

Kolem 20. ledna se objevilo v Chrastavě velké hejno kormoránů, kteří se tu zdrželi několik dní.

Ve školní jídelně v Turpisově ulici se konal 4. městský ples.

V polovině února se u vlakového nádraží konalo slavnostní zahájení stavby autobusového terminálu.

16. března bylo po značných stavebních úpravách předáno slavnostně do užívání stav. CENTRUM VOLNOČASOVÝCH AKTIVIT (bývalý SPOLEČENSKÝ KLUB). Byli přítomni zástupci krajského úřadu - p. Lýdie Vájniová a Viř Přikazký. V dalších dnech měli zájemci z řad veřejnosti možnost prohlédnout si nové, upravené prostory. V CVA se mají konat besedy, koncerty, přednášky, taneční zábavy a zájmová činnost v kroužcích pro děti.

Protože po podzimních komunálních volbách byla p. Žita Václavíková zvolena do funkce místostarostky, byla do čela CVA vybrána na základě konkurzu sl. Hana Šmídová (od prosince 2010).

SPHMCH udržuje nadále aktivní přátelské styky se spolkem BRACTWO ZIEMI BOGATYŃSKIEJ. 10. března přijeli chrastaviští na návštěvu do Polska, aby se společně s polskými přáteli vydali do kláštera MARIENTHAL a do technického muzeu v bývalé elektrárně v Hirschfelde. Plánovaný program byl sice splněn, ale celé česko-polské setkání bylo poznamenáno tragickou událostí, ke které došlo v době našeho příjezdu do města Bogatynia. Poblíž ruského města Smolensk se v mlze zřítilo polské letadlo s 96 vysokými představiteli na palubě. Všichni zahynuli, mezi nimi i polský prezident Lech Ka-

LEDNOVÁ
KALAMITA

37. ROČNÍK
»CHRASTAVSKÉ
ŠLAPOTY«
1/10, 4/10
VIDEOGLOBUS

KORMORÁNI
U NAS

4. MĚSTSKÝ PLES

STAVBA
AUTOBUSOVÉHO
TERMINÁLU

CENTRUM
VOLNOČASOVÝCH
AKTIVIT

12/10

ZMĚNA V ŘÍZENÍ
KULTURNÍ
ČINNOSTI

STYKY
S POLSKÝM
SPOLKEM
Z BOGATYNIE

TRAGÉDIE
POLSKÉHO VLÁDNÍHO
LETADLA

ZAHYNUL
PREZIDENT
KACZYŃSKI

15/10

ÚPRAVA BŘEHŮ
VODNÍCH TOKŮ

NOVÉ PROSTORY
PRO JEDNOTU
BRATRskou

VIETNAMCI -
SCHOPNÍ OBCHODNÍCI

FARMA NA VYSOKÉ

NÁVŠTĚVA
Z IZRAELE

ANENSKÁ POUT'
(24.-25.7.)

AKCE NA 25/10
WOTHANBURGU 7/10

NOVÝ MARKET KIK

czyński s manželkou Marií. Existuje mnoho dohadů o tom, zdali to byla technická závada, donucení pilota k přistání přes nepříznivé povětrnostní podmínky či sabotáž. Tato tragická událost zhoršila opět polsko-ruské vztahy.

Povodí Labe začalo upravovat břehy Jerice a Vítkovského potoka, kde se prořezávají náletové keře.

Od 1. května se Jednota bratrská přestěhovala z místnosti v 1. poschodí městského kina do objektu bývalých městských jeslí v Bezručově ulici. Nyní jsou zde kanceláře ČVFA.

Kolem kašny na náměstí byly vykáceny lípy, jejichž kmeny byly shnilé. Bezprostředně potom byly kolem dokola kašny vysázeny nové stromy. Prostor kolem kašny se dláždí kulovými kostkami.

Ve městě přibývá vietnamských majitelů obchodů a restaurací. Měsíc květen byl mimořádně chladný a deštivý.

22. června se na vrcholu kopce Výhledy nad Vítkovem konalo setkání členů Společnosti přátel historie města Chrastavy s polskými historiky amatéry z Bogatynie.

Fv. "koňská farma" v osadě Vysoká se stala největším ubytovacím zařízením v Chrastavě a díky reklamě se stává stále více vyhledávaným objektem pro zájemce z Liberce.

(V září se zde ubytovala početná rodina z Izraele. Přiletěli letadlem z Tel Avivu do Varšavy a polským autobusem jízdi po místech, kde je jejich babička - paní Tera TAJCH (83 let) - jako židovská dívka žila v různých koncentračních táborech. Jako osmnáctiletá prožila poslední rok války v táboře v Bílém Kostele (pobočka KT Gross-Rosen). Paní Tajchová byla osobně mezi příbuznými.)

Také letošní tradiční pout' v Kryštofově údolí byla velmi zdařilá a navštívilo ji mnoho občanů z Chrastavy. Částečně ji narušil déšť.

O víkend se na tvrzi Wothanburg konala bitva, která přilákala mnoho diváků.

V centru města vyrostl vedle PENNY-marketu další objekt, zvaný KIK. Místní občané tuto novou službu přivítali.

V osadě Krásná u obce Pěňčín na Jablonecku byl přístupněn pro veřejnost bývalým lékařem J. J. E. Kittel, zvaný Burg. Je zde rajmavé muzeum, které návštěvníkům připomíná tuto pozoruhodnou osobnost.

Na konci května - ve dnech 28. a 29. 5. 10 - se v celé republice (i u nás v Chrastavě) konaly volby do parlamentu České republiky. V celostátním měřítku zvítězila sociálně demokratická strana (ČSSD). Výsledky voleb v Chrastavě byly následující: ČSSD získala 22,1% hlasů, ODS... 20,2%, TOP-09... 16,7% a KSČM... 11,3% hlasů. Nově vzniklá strana VV (Věci veřejné) získala 10,9%. Celostátně se do parlamentu nedostala KDU-ČSL (lidová strana).

V době letošního ročníku »CHRASTAVSKÝCH SLAVNOSTÍ« bylo mimořádně příznivé počasí. Program byl velmi bohatý. Pro děti bylo připraveno mnoho her a pohádek (v sále kina), trv. Kaňkova soutěž, na hlavním pódiu na náměstí vystupovaly kapely k poslechu (Bohemia Universal Band, Country Band Chrastava, Dixieland, Motorhead, Celestýnka), v kostele se konal varhanní koncert, úspěch měl program dětských souborů, nechyběly ukázky sportů (jumping, šerm, kopaná, orientační běh, střelba).

V sále kina se konalo ochotnické představení hry E. Rovera „Vrátila se jednou v noci“ (soubor „Vojan“ z Českého Dubu). Na pódiu se představili starostové partnerských měst (Eichstätt, Lwówek Śląski). Zájemcům byla umožněna prohlídka radnice a výstup na radniční věž.

Po ukončení sobotního programu pohlédli všichni tradiční ohňostroj. Červenec byl mimořádně horký (až +35°C).

Na Andělohorské ulici ukončila výrobu poslední z místních textilních továren. Původní stavba firmy Feigl & Widrich byla postavena v secesním slohu v letech 1904/05. Jako technická památka je zařazena do evropského seznamu. V pozdějších letech - po roce 1945 - měla tato továrna název Textilana II, v poslední době tu ^{Bertero} francouzská firma vyráběla klošové (podšívkové) látky. Po ukončení textilní výroby se zde budou tisknout obaly na různé druhy zboží. Stroje prý byly odvezeny do Číny.

Město Chrastava se velmi rozhodně postavilo proti rostoucímu počtu heren a tzv. videoterminálů. Štát se na jednu stranu staví proti hazardním hrám, na druhé straně však provozování heren mlčky podporuje, protože to přináší mnoho peněz do státní pokladny. Sociální důsledky v rodinách tzv. gamblerů (lidí závislých na automatech) jsou velmi negativní.

MUZEUM
DR. KITTELA
(KRÁSNÁ-PĚŇČÍN)

VOLBY
DO PARLAMENTU

CHRASTAVSKÉ
SLAVNOSTI

20/10

TEXTILANA:
UKONČENÍ VÝROBY

CHRASTAVA
PROTI HERNÍM
AUTOMATŮM

13/10, 14/10, 3/10
8/10

PEČOVATELSKÁ SLUŽBA

Vě městě nadále funguje pečovatelská služba, a to nejen pro lidi umístěné v DPS, kterých je v současné době v našem městě pět. O služby mohou žádat také ostatní občané. Jde např. o donášku nákupů, jídel, masáže atd. Byl vydán ceník služeb, který odpovídá současnému stavu. O tyto služby se organizačně stará p. Mgr. Věra Smolová.

"DŮM HRŮZY" BYL VYSTĚHOVÁN

1/10; 2/10; 3/10;
4/10; 5/10; 7/10

Již na počátku roku se podařilo vystěhovat obyvatele z »KOVÁKU«, což nebylo snadné. Bylo nutno pro ně najít ubytování v sociálních zařízeních v celém libereckém kraji. Nyní celý objekt je prázdnou. Patří soukromému majiteli z Prahy (p. Urban), který tam však žádné úpravy neprovádí a dům chátrá.

VÝSTAVBA 22/10 AUTOBUSOVÉHO TERMINÁLU

VELIKONOČNÍ 15/10 ZÁJEZD DO LUŽICE

16/10 SPOR S MINISTERSTVEM CHRASTAVA VYHRÁLA

TERMÁLNÍ LÁZNĚ - VÝSTAVBA POKRAČUJE

1/10; 9/10 ZDENĚK PELDA SKONČIL (VÚDM)

25/10 AKTIVNÍ TURISTICKÝ ODDÍL »PERSEUS«

VYZNAMENÁNÍ PRO B. DUŠKOVOU (MŠ)

19. ROČNÍK SAXBO (ORIENT. BĚH)

V dubnu začala v těsném sousedství vlakového nádraží výstavba kv. autobusového terminálu. Měl by být ukončen v únoru příštího roku.

4. dubna pořádala SPHMCH opět autobusový zájezd do Horní Lužice, kde se o Velikonoční neděli koná tradiční procesí jezdců, kteří cestou zpěvem oznamují, že Kristus vstal z mrtvých. Navštívili nejen město Budysín, ale také několik vesnic v okrese Kamjenc (Kamenz).

Chrastava vyhrála spor s ministerstvem vnitra o výši poplatků za odvoz komunálního odpadu.

Úspěšně pokračovaly práce na výstavbě termálních lázní »Zámeček«. Budou v provozu v roce 2012. Iniciátorem celé náročné akce je Ing. Imlauf.

Po 24 letech ve vedoucí funkci ředitele VÚDM (dětský domov) odešel do důchodu p. Zdeněk Pelda. (Byl také vynikající mykolog.) Jeho nástupkyní se stala Ing. Martina Lochová.

Turistický oddíl »PERSEUS«, který vedou manželé Kopeckých, uspořádal 22. května pro veřejnost hru s názvem »CHRASTAVSKÁ TAJEMSTVÍ«. Jako klubovna byla oddílu přidělena budova poblíž školního dvora, v níž býval byt školníka.

Paní Barbora Dušková (roz. Žurová) byla za svou celoživotní práci v mateřských školách oceněna Medailí J. A. Komenského.

Na začátku května se konal již 19. ročník mezinárodního orientačního závodu SAXBO za účasti téměř 1000 závodníků. Chrastavský oddíl OB je spoluorganizátorem této významné sportovní akce.

Učitelky a děti z mateřské školy v Nádražní ulici navštívily partnerské město

Lwówek Śląski. - Zastupitelstvo města Chrastavy zastalo soustrastný dopis vedení partnerského města, v němž vyjadřuje kondolenci s tragickou leteckou havárií u Smolenska.

17. dubna se na vrchol Výhledů (nad Vítkovem) konal již 20. ročník výstupu na tuto výraznou dominantu celého okolí. Pořadatelem akce byl turistický oddíl (vedoucí p. Jan Horáček) a zúčastnilo se 129 lidí.

V prodejně SIPRON (u vlakového nádraží) byl dán do zkusobního provozu tzv. mlékomat, kde si pájemci mohou načepovat čerstvé mléko od zemědělců z okolí. Není jasné, zdali se toto dobře míněné opatření ujme.

Ke zvýšení turistického ruchu by měly přispět tri informační tabule v Andělské Hoře, které byly zhotoveny z podnětu místního osadního výboru.

V nově otevřeném CVA se konal v dubnu koncert A. Flechty a jeho japonské manželky Mari. Tento umělecký pár nevystupoval v našem městě poprvé a sklídl velký úspěch. V květnu se zde pořádal velmi řadilý koncert oblíbených operních melodií.

V listopadu se v CVA konaly oslavý 20. výročí činnosti Společnosti přátel historie města Chrastavy. Byli přítomni zástupci polského spolku Bractwo Ziemi Bogatynskiej a delegace historického spolku v Jablonném v Podještědí. Při této příležitosti byla vydána pamětní brožura, která shrnuje činnost SPHMCH za uplynulá dvě desetiletí.

Novinkou je otevření pizzerie SEDMÉ NEBE na Střeleckém vrchu. (Tam došlo k modernizaci starší části sídliště z roku 1971 - nové nátěry zdí, výraznější barvy.)

28. října vystoupil v místním kostele sv. Vavřince liberecký pěvecký soubor »JEŠTĚ«. Úvodní projev pronesl starosta Ing. M. Canov, potom zněla česká státní hymna. Na programu byly části Pucciniho skladby »Missa di gloria«.

6. října se v sále městského kina konala akce »CHRASTAVÁCI SOBĚ«. Během programu byla také vyhlášena OSOBNOST CHRASTAVY 2010. Šlo se jí PhDr. František Vydra, dlouholetý učitel na zdejší základní škole, později profe-

STYKY S PARTNER-
SKÝM MĚSTEM
V POLSKU

VÝSTUP
NA VÝHLEDY
(turisté)

AUTOMAT
NA MLÉKO

1/10, 2/10, 3/10

INFORMAČNÍ
TABULE
(And. Hora)

DVA KONCERTY
V SÁLE CVA
12/10

20. VÝROČÍ ČINNOSTI
SPHMCH

SÍDLIŠTĚ
»STŘELECKÝ VRCH«
(zlepšení)

SOUBOR »JEŠTĚ«
V KOSTELE

OSOBNOST
CHRASTAVY 2010

ROZPOČET NA ROK 2010

MODERNÍ VLAKY
NĚM. SPOLEČNOSTI
VOGTLANDBAHN
34/10, 35/10

VÝSLEDKY KOMUNÁLNÍCH VOLEB: ŘÍJEN 2010

SLOŽENÍ NOVÉ RADY MĚSTA (5 ČLENŮ)

AKTIVNÍ ČINNOST JEDNOTY BRATRSKÉ

sor gymnázia ve Frýdlantě pracoval jako důchodce deset let ve funkci vedoucího městského muzea v Chrastavě. Jeho hlavní zálibou jsou cizí jazyky a aktivní styky s lužickými Srby. (jako první byla oceněna titulem „osobnost města“ p. Evženie Komárková, dále p. Zdeněk Julec a p. Vladimír Dlouhý.)

Finanční rozpočet města na rok 2010 činil 52.405 tis. Kč.

Od prosince 2010 začal jezdit na železniční trati Žitava - Liberec moderní aerodynamický vlak německé společnosti VOGTLANDBAHN. Platit se může českými i německými penězi. Průvodčí hovoří oběma jazyky. Jízdenky se prodávají přímo ve vlaku. Nádražní budovy se stavají téměř plytečnými. Cestující si zatím auto německou dopravní společnost chválí, vlaky jsou čisté a jezdí přesně podle jízdního řádu.

Ve dnech 15. a 16. října 2010 se konaly v celé České republice komunální volby. Naše město bylo rozděleno na pět volebních obvodů. Voleb se zúčastnily tyto politické strany a uskupení:

ČSSD, ODS, Leo Rměny v Chrastavě (sdružení nezávislých kandidátů),
Starostové pro Liberecký kraj.

Pětičlenná rada města bude v příštím čtyřletém funkčním období pracovat v tomto složení:

starosta: Ing. Michael CANOV

místostarostka: Žilka VÁCLAVÍKOVÁ

členové: Ing. Karel ŽEMLIČKA

ThMgr. Šimon DVORÁK

Ivan VYDRA

Také v tomto roce vyvíjí BÉTEL - Centrum dobrého času zásluhou volnočasovou činnost. Jde o besedy a přednášky, kv. klub EVERGREEN, deskové hry, tvůrčí dílny atd. Tyto akce jsou přístupné nejen členům jednoty bratrské, ale i ostatním zájemcům.

V průběhu roku 2010 došlo k přestěhování JB z prostor městského kina do bývalých městských jeslí v Bezručově ulici. Podmínky pro práci jsou zde mnohem lepší, velká zahrada umožňuje více aktivit s dětmi. Jednota v současné době patří k nejaktivnějším složkám ve městě.

NEJDŮLEŽITĚJŠÍ UDÁLOST ROKU 2010: POVODĚŇ NA JEŘICI

Ze starých záznamů víme, že bylo naše město v průběhu minulých staletí mnohokrát postiženo povodněmi. Nejstarší zpráva pochází již z roku 1316, další záznamy se zachovaly z let 1432, 1501 a 1515. V roce 1524 řádila v Chrastavě povodeň na Tři krále, tedy 6. ledna. V roce 1722 stoupla hladina říčky Jeřice (něm. Görsbach) v době Vánoc. Naprostá většina povodní byla zaznamenána v letních měsících - v červenci a v srpnu. Protože Jeřice pramení v Jizerských horách, bylo by logické, že povodně přicházejí v době tání sněhu, tedy v březnu a v dubnu.

Ukazuje se, že záplavy v údolí Jeřice a jejích přítoků přicházejí na rozdíl logice v naprosté většině případů v letních měsících jako důsledek několikadenních vytrvalých deštů.

Velmi ničivá byla povodeň 17. srpna 1595. Voda, vyhlta' z břehů, zničila mnoho (dřevěných) domů v části města zvané Hradčany (v dnešní Družstevní ulici).

Ža dosud nejhorší je považována povodeň z 30. a 31. července 1897, která zasáhla celé severní Čechy a část východních Čech. Materiální škody, způsobené záplavami, byly obrovské. Do Liberce přijela vládní komise v čele s hrabětem Coudenhove. Prohlédla si také Chrastavu, Bílý Kostel, Chotyni a Hrádek nad Nisou. Bylo rozhodnuto, že je nutno v nejbližší době provést opatření, které by do budoucna zabránilo opakování takové katastrofy.

Byl povolán německý odborník Ing. O. Intze z města Cächy (Aachen), který vytvořil projekt pěti přehrad v okolí Liberce, které by v případě dlouhodobých vydatných deštů přivaly vody z hor zadržely. Přehrady byly skutečně v krátkém časovém rozmezí vybudovány (1905-07).

Na rozdíl od povodně z konce července 1897 zasáhla letošní srpnová katastrofa poměrně malé území: Chrastavsko-Hrádecko a část Frýdlantského výběžku. Rozhodující byly pouhé dva dny: sobota 7. srpna a neděle 8. srpna 2010. Ža tuto krátkou dobu spadlo na loku Jeřice asi 160 milimetrů dešťových srážek, na Frýdlantsku dokonce 200 milimetrů.

ÚDAJE
Z HISTORICKÝCH
PRAMENŮ

(POVODNĚ
V MINULÝCH
STALETÍCH)

ZÁKONITOST:
POVODNĚ
PŘÍCHÁZELY
V LETNÍCH
MĚSÍCÍCH

PRŮBĚH
LETOŠNÍ
POVODNĚ
(7. A 8. 8. 2010)

JIŽ V PÁTEK
VYTRVALÝ DĚŠT

Již v pátek se spustil z oblohy vytrvalý děšt. Během noci ze 6. na 7. srpna začala hladina Jerice rychle stoupat. Ráno, v sobotu 7. srpna, proud kalné vody unášel pakna a kmeny stromů. V centru města se shromažďovaly skupiny svědků, kteří v tu dobu netušili, jaká pohroma naše město v nejbližších hodinách čeká...

REKORD: 427 cm!

V sobotu ve 13.00 hodin byl na Jerici naměřen stav, který všechny právem znepokojoval: 427 cm!!!

CHRSTAVA DENNĚ
V TELEVIZI

O povodních na Liberecku se hovořilo v celostátní televizi a jméno našeho města znala brzy celá Česká republika... Odborníci začali hovořit

ZNIČENÝ SECESNÍ MOST

»TISÍCILETÁ
VODA«

o „tisícileté vodě.“ (Je téměř neuvěřitelné, že v Liberci, vzdáleném pouze 10 kilometrů od Chrastavy, tamní obyvatelé nevěděli téměř nic o tom, co postihlo naše město.)

Zatímco rozvodněná Jerice působila nepředstavitelné škody, hladina Nisy se zvedla pouze málo.

4. července 1958

[Starší obyvatelé se rozpomněli, že před 52 lety byli svědky podobné povodně. Také tehdy proud vody z lesů od Bedřichovky naplavil částečně chrastavské náměstí. Když však s odstupem času porovnáváme obě řívelní pohromy, dojdeme k závěru, že ta letošní katastrofa byla nesrovnatelně horší.]

POKAŽENÁ DOBA
DOVOLENÝCH

Když silné deště přišly o víkendu a srpen byl dobou dovolených, mnoho lidí se na dlouho plánovanou dovolenou nevydalo. Situace byla skutečně zcela mimořádná...

Jak už to bývá, k řádění vodního živlu se přidaly navíc další negativní okolnosti: ve značné části města nešla elektrina, nefungovaly telefony a byla přerušena dodávka plynu...

STRŽENÉ
LÁVKY A MOSTY

Proud vody strhl téměř všechny mosty a lávky přes Jerici. To značně ovlivnilo pohyb obyvatel ve městě. Dostat se na náměstí znamenalo velké a velmi kdlouhavé obchůzky a objížďky

Hromady naplavenin, které hýpdily ulice města, začaly brzy kopáchat a desítky nákladních aut odvážely tuto kontaminovanou směť na skládku za městem ve směru na Václavice.

I když voda stoupala leckde až do výše dvou metrů, mnozí obyvatelé od-
mítali svá obydlí opustit. Nakonec je musely zachraňovat vojenské vr-
sulníky. Do bezpečí jich převezly několik set.

Několik bagrů v centru města odstraňovalo nánosy hlíny a nejirůznějšiho
materiálu. Jeden ze zkušených bagristů - pan Josef Kučera - dostal vyni-
kající nápad: pvedl mohutnou radlici svého stroje a začal zachraňovat
ohrožené obyvatele, kteří zůstali ve vyšších patrech svých domů. Tímto způ-
sobem zachránil více než dvě stě osob!

V budově městského úřadu (na radnici) zasedala povodňová komise, která
koordinovala akce, týkající se zásobování obyvatel a spolupráce jednotek České
armády, hasičů a policie. Až na výjimky fungovaly po celou dobu obchody
s potravinami. Mnozí obyvatelé byli odříznuti od možnosti opustit své domy
a těm bylo nutno - někdy dost složitým způsobem - jídlo dovážet. Naštěstí se
našel dostatek obětavých dobrovolníků, kteří svými auty rozváželi nejen jíd-
lo, ale i potřebné nářadí k odstranění škod.

Byla posílena městská policie, do města přijely desítky příslušníků ar-
mády a hasičské sbory ze severní a jižní Moravy. Bez jejich pomoci by situ-
ace byla neřešitelná...

Členové protipovodňové komise, v čele se starostou Ing. Michalem Canovem, pro-
kázali mimořádnou obětavost. Někteří následkem nervového vypětí a nervy
spání zkolabovali a museli být nahrazeni jinými.

V budově školy na náměstí bylo zajištěno provizorní ubytování pro občany,
kteří přišli o veškerý majetek. Někteří postižení se přestěhovali na ně-

kolik týdnů ke svým nejbližším
příbuzným. (Později začala výstavba
dvou tzv. povodňových domů na Ště-
leckém vrchu s byly pro osm rodin.)
Zřízení bytů v přízemí mnoha domů
bylo zcela zničeno. Koberce a části ná-
bytku byly soustředovány vedle sportov-
ní haly na Štelnici.

VRTULNÍKY
ZACHRAŇUJÍ

HRDINSKÝ ČIN
JOSEFA KUČERY

SITUACI
KOORDINUJE
PROTI POVODŇOVÁ
KOMISE

POMOC
DOBROVOLNÍKŮ

POLICIE, ARMÁDA
A HASIČI V AKCI

PROVIZORNÍ
UBYTOVÁNÍ
PRO POSTIŽENÉ

TZV. POVODŇOVÉ
DOMY

ZNIČEN KOVOVÝ SECESNÍ MOST

VLÁDNÍ DELEGACE V CHRÁSTAVĚ

PANIKA- POPLAŠNÁ ZPRÁVA

ZACHRANA LIDÍ VIRTUÁLNĚ

NUTNÁ POMOC PSYCHOLOGŮ

PROJEVY POMOCI A SOLIDARITY

Povodně neutrpěly pouze obytné domy, mezi zničenými objekty byla i vzácná technická památka. Byl to kovový secesní most přes říčku Jerici v samém centru města. Byl postaven v letech 1905-06.

V neděli 8. srpna 2010 přijelo do Chrastavy auto s nejvyššími představiteli státu. Chrastavu navštívil prezident republiky Václav Klaus, premiér ČR Petr Nečas, ministr vnitra Radek John a několik dalších členů vlády. Delegaci doprovázel hejtmán Libereckého kraje Stanislav Eichler.

V té době však došlo k nečekané situaci. Voda přetékala přes horní okraj přehradní hráze na Mlýnici v Nové Vsi. Shodou okolností bylo v televizi ohlášeno, že se prolhla hráz na Mlýnském potoce na Českolipsku. Mnozí obyvatelé Chrastavy zaměnili název Mlýnský potok a Mlýnice a rázem vznikla nepřed-

stavitelná panika. Nebylo těžké si domyslet, co by se bývalo stalo, kdyby zaplavila Novou Ves a Chrastavu voda z nedaleké přehrady.

"Nikdy v životě jsem neviděl takovou hrůzu a strach v očích lidí jako tehdy," řekl jeden ze svědků této udá-

losti. Mnozí skutečně jednali jako smyslů zbavení.

Protože docházelo dost často k psychickým kolapsům, byli mezi členy štábu také odborníci - psychologové. A jejich pomoci bylo opravdu potřeba. Hrozná voda a bleskurychlé ničení majetku uvnitř domů mělo na postizené zdrcující účinek.

Ačkoliv to může znít paradoxně, letošní povodně měly také svou velmi kladnou stránku. Zprávy o katastrofě, která postihla Chrastavu, vyvolaly v tisících občanech naší republiky vlnu solidarity, soucitu a ochoty pomáhat nezištně druhým, zcela neznámým lidem.

Do Chrastavy přicházely balíky s potravinami a s oblečením, na povodňové konto přicházely peníze ze všech koutů republiky... A nejen to. Přicházeli také dobrovolníci, kteří nikdy dříve v našem městě nebyli. Bez nároku na jakoukoliv odměnu zde pomáhali několik dní při odklizení námo-

sú bahna, vykonávali i ty veľmi nepríjemné práce.

Príjela sem napríklad skupina Romů až ze Vsetína a pracovali tu celý týden. Čistili zanesené odpady a opravovali kanalizaci.

Príjela pomáhať 12členná skupina Lužických Srbů z Budysína, vybavená vlastným náradím, pracovali v Nádražní ulici od rána do večera. Vyhlásili doma v Lužici finančnú zbierku na pomoc Chrastave. Za tri týždne prijel do Chrastavy predseda lužickosrbskej organizácie DOMOWINA p. Jan Nuk a predal na radnici výťažek zbierky: 1900 euro. Časť bola venovaná na materskú školu v Nádražní ulici, časť na opravu Führichova domu.

Peněžitý dar zaslalo i bavorské partnerské město Eichstätt, trvanlivé potraviny došli z poľského mesta Łwówek Śląski. Bývalý žák Otto Hlawatsch, ktorý žije ako úspešný podnikateľ vo Švédsku, priverl ako dar milión korún (polovinu z toho daroval obci Bílý Kostel, kde ako žák tehdy bydlel). Také bývalá občanka Chrastavy Tereza Nigrinová, ktorá sa provdala do Nemecka, priverla veľký finančný obnos ako dar svému rodnému mestu.

Na mnoha miestach republiky sa v jari a rýjnu konali rôzne kultúrne akcie (väčšinou koncerty), jejichž finančný výťažek bol predaný rástkom cium Chrastavy. V pražskom divadle „Broadway“ bol usporiadaný koncert na účasť našich predných populárnych umelcov. Výťažek vo výši 500.000 Kč predal spevák Michal David chrastavskému starostovi, ktorý bol v hledišti prítomný.

Pan Antonín Zouhar ze Senetářova v okrese Blansko priverl do Chrastavy výťažek zbierky, usporiadané miestnym hasičským sborem, na opravy materskej školy, poškodené povodňami v Nádražní ulici.

Na prv. koňské farmě na Vysoké usporiadala koncert hudobná skupina Country Sisters a venovala výťažek na pomoc postihnutým povodňami.

Dobrym nápadem bylo vydání dvou „povodňových“ kalendářů na rok 2011. V jednom byly dětské kresby („Povodeň očima dětí“), ve druhém byly fotografie mladých žen z Chrastavy v pracovním oděvu (iniciátorkou tohoto počínu byla p. Klára Lehmannová - Matoušová). Prodej těchto kalendářů vynesl risk několika

ROMOVÉ
ZE VSETÍNA

POMOC
LUŽICKÝCH
SRBŮ

PARTNERSKÉ MĚSTO
EICHSTÄTT

ŁWÓWEK ŚLĄSKI

OTTO HLAWATSCH

TEREZA NIGRINOVÁ

DIVADLO »BROADWAY«
(M. DAVID)

DAR HASIČŮ

Z OKRESU

BLANSKO

(Senetářov)

COUNTRY SISTERS

(Vysoká)

VYDÁNÍ
POVODŇOVÝCH
KALENDÁŘŮ

desítek tisíc korun. Peníze byly věnovány na sport a vybavení mateřských škol.

DŮSLEDKY LETOSNÍ POVODNĚ:

- NEOCHOTA
POJIŠTOVEN

- ZNIČENÉ MOSTY
A LAVKY

- POŠKOZENÉ
SILNICE A CHODNÍKY:

• NOVÁ VES
+ VÍTKOV

- GRUPO ANTOLÍN
(IRAUZA BOHEMIA)
SE BUDE STĚHOVAT

- BOURÁNÍ
ZNIČENÝCH DOMŮ

- PŘÍPADY
RABOVÁNÍ: NE!

Letošní povodeň byla událostí, která nečekaně ovlivnila osudy mnoha rodin a důsledky budou dlouhodobé. Vzhled města se na mnoho let změnil k horšimu. Opravy zničených domů potrvají mnohem déle, než je řádová. Hlavním důvodem je fakt, že nebyly všechny poškozené domy řádně pojištěny nebo že v pojišťovací smlouvě nebyly poškozené předměty a zařízení jmenovitě uvedeny. To většinu postižených obyvatel zklamalo...

Provizorní mosty a lavky, přizvané armádou, byly městu zapůjčeny na tři roky. Vybudování nových, trvalých mostů je velmi drahé a město na ně nemá dostatek finančních prostředků.

Také povrch cest a silnic, které procházejí městem, je nutno opravit. Velké škody napáchala velká voda na silnici, vedoucí do Nové Vsi (ka objektem bývalé STS (traktorové stanice), také ve Vítkově došlo k vážnému narušení dopravy. Průjezdnost vesnice byla znemožněna, a tak jezdil autobus z Horního Vítkova přes Albrechtice a Mníšek do Chrastavy. Vznikla tak dčasně nová autobusová linka.

Zničeno bylo mnoho chodníků v centru Chrastavy a jejich oprava přejmě potrvá několik měsíců.

Zaplaven vodou byl objekt největší chrastavské (^{kovárny} bývalý Elitex), který zaměstnává v průměrném provozu stovky místních občanů. Španělská firma, která je vlastníkem, reagovala na vzniklou situaci tím, že se hodlá v budoucnu z našeho města přestěhovat jinde.

Asi patnáct (starších) rodinných domů muselo být zbouráno.

Uvádá se, že přírodní katastrofy, kdy obyvatelé musejí svá obydlí opustit, jsou vhodnou příležitostí pro rabování cizího majetku. K tomu tento krát naštěstí nedošlo. V Raspenavě bylo přistiženo několik Poláků, kteří odčerpávali benzín z několika aut, v Chrastavě byli chyceni dva Rumuni, kteří odezvali ze zdravotnického zařízení přístroj zvaný rotoped.

Rozruch mezi veřejností vyvolal případ, kdy známý přišel do jedné rodiny pomáhat a ukradl finanční příspěvek (asi 40.000 Kč), který postižení lidé dostali od města. Takže těch kladných případů neúspěšné pomoci bylo naštěstí mnohem více.